

St. Virpsa
6912 S. Rockwell
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

ALP 2634

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVIII Balandis – April 7, 1983 Nr. 14

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

REAGANO SVAJONĖ

Sunaikinti atskrendančias raketas
ir jos pasekos

Vytautas Meškauskas

Gindamas per televiziją savo pasiūlytą karinį biudžetą, prezidentas Reaganas pareiškė vilties, kad tolimesnė ateity mokslas ras būdų laiku sunaikinti atskrendančias ir jas sunaikinti. Tai būtų karo veiksmų perkėlimas į erdvę, kas 1974 m. susitarimu, įsigalėjusiu 1976 metais, yra uždrausta. Tačiau tas susitarimas galėtų būti atšauktas, jei -

... kuri susitariančių šalių nutars, kad nepaprasti įvykiai, susiję su ta sutartimi, sudaro pavojų jos svarbiau-

• Su Baltųjų Rūmų misija į Beirutą. Vos tik bombų sproginėjimai sustojo drebinti Lebanoną, kai prezidentas Ronald Reagan paskyrė specialią privačių kompanijų grupę, įpareigojdamas ją vyksti į Beirutą, nuspęsti kaip ir kur Ameriką turėtų pagelbėti krašto atstatyme. Grupės nariai buvo parinkti iš Amerikos 16 didžiausių statybos firmų ir grupė pavadinta — "The White House Mission — U.S. Contractors Task Force for Reconstruction of Lebanon". Aštuoniolikos dalyvių tarpe buvo pakviestas ir inž. Vytautas Šliūpas, gyvenęs Riyadh mieste ir dirbęs su Morrison-Knudsen Int'l Co. Misija spalio mėn. pabaigoje Beirute praleido 3 dienas ir susitiko su aukštaisiais Lebanono valdžios pareigūnais bei žiūrino karo išdužytas vietas. Vytautas paliko Beirute dar keletą dienų ilgiau ir neoficialiai pasivažinėjo po kraštą. Aplankė ir dar "neišlaisvintas teritorijas" kontroliuojamas phalangistų, syrijiečių ir palestiniečių.

siems interesams. Ji turi apie tai pranešti šešis mėnesius prieš atsisakydama nuo sutarties ...

Tačiau toji sutartis ir ją sekantis protokolas leidžia priešraketinėm raketom apsaugoti sovietams savo sostinę, o amerikiečiams - tarpkontinentinių raketų baterijas. Praktiškai amerikiečiai tąja išimtimi iki šiol nesinaudoja, nors tyrimų darbai nuo pat susitarimo dienos vyksta toliau. Sovietams taip sustiprinus savo žemėje laikomas raketas - kad jos teoriškai vienu pirmu smūgiu galėtų sunaikinti amerikiečių panašaus tipo raketas - jų apsaugojimo klausimas suaktualėjo. Pasitikėti vien grąsinimu, kad jei jūs šausite į mus - mes šausime į jus, darosi kasdien sunkiau.

Tokiu būdu toji prezidento kalbos vieta neturėtų sukelti sensacijos, bet ji vis dėlto tai padarė. Ne tik dėl to, kad Andropovas prezidento teigimą apie sovietų karinį pranašumą pavadino "melu". Kalba susilaukė didesnio atgarsio ir šiame krašte. Ne tik jo politinių oponentų tarpe, bet ir tos srities mokslininkų. Kai kurie jų, nors iš principo pritaria tos problemos tyrinėjimui, mano, kad progresas šioje srityje yra susijęs su naujais pavojais. Esą sunku įsivaizduoti tokią sistemą, kuri užtikrintų apsigynimą nuo priešų raketų visu 100%. Jei ji, pavyzdžiui, galėtų sunaikinti tik 90% atskrendančių raketų, sovietams reiktų tik padidinti savo į JAV nutaikytų raketų skaičių, kad pasiektų reikiamą efektą. Juk viena vienintelė atominė bomba gali padaryti nepakenčiamų nuostolių. Antra vertus, reikia manyti, kad jei sovietai negali tikėtis pirmu smūgiu sunaikinti didelės daugumos amerikiečių raketų, jie to ir

(Nukelta į 2 psl.)

Naujausia Vytauto Igno litografija NERINGA, kuri buvo specialiai sukurta Clevelando Neringos skaučių tuntui vėliavos išsigijimo proga. Vytautui Ignui neseniai buvo paskirta LB kultūros tarybos 1982 m. dailės premija, kuri bus įteikta premijų šventėje New Yorke.

PASIRUOŠIMAI LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI

Penktasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas vyks 1983 metų liepos 1-24 dienomis. Liepos 1 d., II Pasaulio Lietuvių Dienų begyje Chicagoje, įvyks Kongreso atidarymas. Stovykla yra ruošiamą liepos 4-10 dienomis, Oberlin College netoli Clevelando. Jaunimo Kongresas toliau tęsiamas Trent Universitete prie Toronto miesto, kur atstovai dalyvaus Studijų Dienose liepos 11-20 dienomis. Liepos 22-24 dienomis Montrealyje įvyks vietinės spaudos konferencija, koncertas, banketas ir oficialus Kongreso uždarymas.

KONGRESO STOVYKLA

Jau nuo 1982 metų vasaros prasidėjo paruošiamieji V-osios PLJK stovyklos darbai. Stovykla įvyks Oberlin Kolegijoje, Ohio, nuo liepos 4 d. iki liepos 10

d. Stovyklos akademinės programos rengimo komisija sudaro šie asmenys: Birutė Baltrušaitytė-Bublienė iš Detroito (komisijos pirmininkė ir bendras koordinavimas visos akademinės programos); kun. A. Saulaitis iš Chicagos (dieninių programų koordinatorių); seselė Ignė Marijošiūtė iš Putnamo (dienotvarkės koordinatore); ir Viktorė Lenkauskaitė iš Clevelando (užsiėmimų koordinatore). Taip pat prie komisijos prisideda Rūta Giedraitytė iš Clevelando (vakarinių programų koordinatore).

Šios V-tosios PLJK stovyklos programos tikslas yra supažindinti stovyklautojus su Lietuvos istorijos laikais, kad dalyviai pajustų ir pažintų savo kilmę.

Pirmoji stovyklos diena — LIETUVIŲ KILMĖS DIENA. Šios dienos tema

skirstoma į tris dalis: 1) Senovės lietuvių tikyba; 2) Lietuvių santykiai su kaimyninių tautų žmonėmis; 3) Svetimą kalbų įtaka lietuvių kalbai ir lietuvių pastangos kalbą apvalyti nuo svetimžodžių. Vakare bus linksmo pobūdžio Viduramžių laužas.

Antra diena pavadinta — TAUTINIO ATGIMIMO DIENA. Šios dienos temos apibudins ir analizuos tautinio atgimimo laikotarpio uždavinius ir sunkumus. Stovyklautojai svarstys šias temas: Kas motyvavo lietuvius atkovoti tautos nepriklausomybę; Kokios idėjos veikė to laiko lietuvius pasipriešinti lietuvių tautos pavergėjams; tautinio atgimimo žymesnieji veikėjai ir jų įtaka tų laikų jaunimui. Vakaro programai pramatyta skaidrių montažas ir tautiniai šokiai.

(Nukelta į 4 psl.)

Baltųjų Rūmų misijos nariai Lebanone. Trečias iš kairės su juodais akiniais ir foto aparatu rankoje inž. Vytautas Šliūpas.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Nauji Reagano pasiūlymai sovietams. - Kaip ilgai dar gali komunizmas išsilaikyti kaip politinė sistema: jugoslavo disidento Djilas analizė.

Prezidentas Reaganas peritą trečiadienį paskelbė naujus JAV pasiūlymus išjudinti Zenevoje įstrigusią konferenciją vid. distancijų raketų sumažinimui. Jis norėjo tai paminėti savo platesnėje kalboje ginklavimosi klausimu ketvirtadienį, kovo 31 d., bet tuo atveju to tuojau negalėtų paskelbti Europos laikraščiai, ypač Vokietijoje, nes jie neišsina Didįjį Penktadienį. Už tat savo pasiūlymus jis paskelbė diena anksčiau, i Baltuosius Rūmus susikvietęs NATO ambasadorius, nes kaip tik tų kraštų vyriausybės pageidavo, kad tie amerikiečių ginklai nebūtų įvesti i jų teritorijas prieš tai neišbandžius visų būdų kaip nors susiderinti su sovietais. Prezidentas ir toliau palaikė savo pasiūlymą abiem pusėm visai atsisakyti nuo tos rūšies ginklų, tačiau kaip laikiną priemonę einant prie to tikslo, jis dabar

REAGANO SVAJONĖ

(Atkelta iš 1 psl.)

nedarys. Žinoma, ir jie padidins savo pastangas šioje srityje, kas - kaip nežiūrėti - vistiek veda prie ginklavimosi lenktynių paspartinimo.

Tokia reakcija i prezidento užuominą apie priešraketinę gynybą neturėtų būti prezidentui ir jo aplinkai nelaukta. Bet, jei taip, kodėl prezidentas, kaip eina gandai, ją itraukė paskutiniu momentu?

Kai kas čia ižiūri politinius sumetimus. Visų pirma prezidentas norėjęs sumažinti atominių ginklų užšaldymo dabartiniame stovyje kampanijos įtaką. Ar negeriau grėsmę 'neužšaldyti', bet - jei ne iš viso panaikinti - tai bent gero kaip sumažinti?

Už tai galėjo būti ir kitų sumetimų. - Neužmirština ta proga karinis biudžetas, susilaikęs kritikos iš abiejų partijų pusės. Pakartotinas priminimas apie pavojingą padėtį gali padėti tą biudžetą tik truputį apkarpyti.

Pagaliau, čia galima ižiūrėti ir priešrinkiminę propagandą. Reikalas per paskutinius du metus eiti i kompromisus su įvairiom grupėm nuvylė ištikimuosius Reagano pasekėjus. Jie norėtų, kad Reaganas būtų ... Reaganu, tokiu, koks laimėjo respublikonų partijos nominaciją. Už tat prezidentui dabar esą paranku pabrėžti savo antikomunizmą.

O kaip tai atsilieps i tarptautinę padėtį? Logiškai galvojant, žadamos ginklavimosi lenktynės negali būti malonios sovietams. Carterio patarėjas Brzezinskis pirmadienio ryto CBS TV programoje pareiškė, kad Carterio administracijos griežtesnė laikysena sovietų atžvilgiu nuo pat jos pradžios, ko gero būtų išlaikiusi ... de-tentę. Sovietai skaitosi tik su jėga.

siūlo sulyginti abiejų pusių užtaisų skaičių: t.y. jei sovietai sumažintų savo SS-20 raketų su trimis užtaisais kiekvieną skaičių iki 100, amerikiečiai sumažintų savo numatomoms Pershing-II ir skraidančių bombų (su vienu užtaisu kiekviena) iki 300. Girdi, jei tie ginklai būtinai reikalingi, geriau jų turėti mažiau, negu daugiau.

Derybos dėl to bus tęsiamos Zenevoje nuo gegužės 17 dienos. Sovietai iš anksto tai pavadino 'propagandos triuku'.

Svarstant ginklavimosi lenktynes ir apskritai santykius su sovietais, turime daug informacijos šaltinių patirti, kaip visa tai atrodo Vakarų pusėje. Sunkiau spręsti apie nuotaikas ir galimybes sovietų pusėje. Čia daugiau turime remtis bendromis žiniomis ir palyginti nedaugelio tikrų žinovų intuicija. Vienas tokių yra Jugoslavijos Milovan Djilas, buvęs labai artimas Tito bendradarbis, o dabar pagarsėjęs disidentas, sulaukęs 71 metų. Už savo 'atskiras' pažiūras i komunistinę sistemą ir jų skelbimą, 11 metų jis praleido kalėjimuose ir dabar yra sekamas, nors gyvena savo privačiam bute Belgrado senamiestyje ir kaip paskutinę valdžios malonę gavo leidimą vairuoti savo automobilį. Iki šiol jam vis nebuvo leidžiama išlaikyti egzaminus. Pragyvena jis iš Vakaruose leidžiamų knygų.

Kaip žinia, Djilas bandė Jugoslavijoje atgaivinti komunistinę-sovietinę santvarką, išėjęs su idėja duoti darbininkams daugiau teisių fabrikuose, valstiečiams - žemės ūkyje ir piliečiams - bendrai savo bendruomenėse. Pasikalbėjime su Der Spiegel redaktorais Djilas prisipažino, kad iš tos idėjos praktiškai mažai kas išėjo, nes darbininkų tarybų narių tarpe 95% yra partiečiai ir jose susidaro klikos, susibūrusios apie direktorius, kiekvienas ten galvoja ir gina savo siaurus asmeniškų interesus. Bandydamas Jugoslavijoje sukurti geresnę sistemą už sovietų nepasisekė ir tam kraštui greisia dideli ūkiniai sunkumai, net pilietinis karas, kuris galėtų Jugoslaviją suskaldyti i atskiras tautines valstybes. Tie-

sa, Jugoslavijos piliečiai, ypač sostinės Belgrado gyventojai, gali pasidžiaugti didesne kultūrine laisve, tačiau dabar, 38 metams po karo praslinkus, vėl reikia pirkti maistą pagal korteles ir stovėti ilgose eilėse kitom gėrybėm gauti. Kraštas yra prasiskolinęs užsieniui, jame yra vienas milijonas bedarbių ...

Ar tokia situacija nepadidins Sovietijos intervencijos pavojaus? Juk Jugoslavija gali būti jautri ir sovietų ūkiniam spaudimui, nes 50% jos užsienių prekybos yra su Sovietija! Djilas mano, kad tiesioginė sovietų intervencija jiems būtų daug sunkesnė už isikišimą i Afganistaną ar Lenkiją. Nuotaikos čia yra aiškiai antisovietinės. Pagaliau ir Vakarai yra daugiau suinteresuoti Jugoslavijos išlaikymu.

Komunizmas faktinai išsigimė i pramoninį feodalizmą, tuo tarpu kapitalizmas padarė didelę pažangą. Jis žmogui davė viską, ką komunizmas žmogui žadėjo - plius laisvę ir ūkišką pranašumą. Jei taip, tai kodėl žmonės po 65 metų patyrimo vis dar pakenčia tą sistemą?

Djilas mano, kad nuo katastrofos komunistinė sistema ilgą laiką gelbėjimo supramoninimo procesas. Žmonės tikėjo, kad kraštą pagaliau supramoninus visiems bus lengviau gyventi. Iš tikro tačiau, supramoninimas atnešė naujas problemas. Net ir pačioje Sovietijoje, milžiniškame krašte su visom reikalingom žaliavom, jos laukia toks pat likimas kaip Otomanų imperijos, kuri šimtmečiams bėgant visai išnyko. Tai procesas, kuris gali pareikalauti daug dešimtmečių. Galime susilaukti streikų, masinių demonstracijų, tačiau ne tikrų revoliucijų.

Ką Vakarai galėtų padaryti, kad tą eigą paskubintų. Pasak Djilo, svarbiausias Vakarų uždavinys yra sulaikyti sovietų ekspansiją. Jis nepritaria pilnai nei vienai Vakarų pažiūrai, kaip elgtis su sovietais. Viena jų reikalauja Sovietų Sąjungai sudaryti galimai daugiau ūkinių sunkumų priversti ją ginkluotis, nes tik tada ji gali nusileisti. Kita -

Iš kitos pusės

Kovo 6 d. DRAUGO vedamajame skaitau citatą, pristatytą kaip "taiklią ir teisingą":

"GĖDA LAISVAM PASAULIUI! Šiandien Helsinkyje pasirašomas net 35 valstybių vadų pareiškimas, pripažįstantis dabartinių sienų Rytų Europoje neliečiamumą ir tuo būdu rusų dominavimą toje Europos dalyje... Vakariečiai nieko negavo. Rusai parodė savo galybę, o vakariečiai savo silpnumą ir baime, ir dar kartą nusigrįžo nuo rusų pavergtų tautų." Ir t.t. Ir t.t.

Iš kur toji ištrauka? O gi iš neseniai pasirodžiusio St. Raštikio atsiminimų jau IV tomo. Toks buvęs jo įrašas i dienoraštį 1975 m. liepos 30 d.

Prisiminus, kad autorius, buvęs mūsų kariuomenės vadas, savo karjerą joje baigė kaip jos LIKVIDACIJOS KOMISIJOS PIRMININKAS — kyla įvairios mintys. Galimas daiktas, kad buv. kariuomenės vadas, sovietams užėjus, kitaip elgtis negalėjo. Bet, jei taip, iš kitos pusės žiūrint, kodėl šaukti kitiems GĖDA, jei sąlygom verčiant, mes patys 'flirtavom' su sovietais, laikėme juos savo nepriklausomybės 'garantais' ir pan., nors gerai galėjome žinoti, ko jie verti. Net jei ir sutikti su Raštikio Helsinkio akto interpretacija, kuri nėra teisinga, ir tuo atveju sunku ižiūrėti didelį skirtumą tarp prezidento Fordo to akto pasirašymo ir Raštikio sutikimo savo rankomis likviduoti Lietuvos kariuomenę. Abiejų jų elgėsis išplaukė iš susiklojusios padėties...

Tiesą sakant, svetimųjų kaltinimas dėl visų Lietuvos nelaimių pradeda įkyrėti. Anksčiau ar vėliau reikėtų priieiti, kad svetimieji nesiskubins Lietuvos išvaduoti, jei tai nesutaps su jų pačių degančiais interesais. Tiesa, šio krašto politikai yra labai mandagūs ir kalba tai, ko jų, klausytojai nori girdėti. Tos kalbos tačiau, kaip komplimentai ir rinkiminiai pažadai, jų nesaisto. Su tuo susigventi jau buvo pakankamai laiko. (vm)

norėtų sovietams ūkiškai padėti, nes tik tokiu būdu galima būtų priversti prie jos sistemos liberalizacijos. Djilas mano, kad Vakarai turi būti stiprūs, bet kartu ir pasirošę deryboms, prekiauti su sovietais, tačiau su tam tikrom sąlygom. Neparduoti jiems dalykų reikalingų ginklavimuisi. Trumpai, jis yra už abiejų, aukščiau minėtų pažiūrų mišinį.

Ar Andropovo iškopimas i valdžią ką nors pakeis? Djilas nemano. Andropovas iškilo uždaroje sistemoje, suburokratintoje, ribotoje, impotentiškoje, be naujų idėjų. Už tat jis turi eiti prie asmeniškų diktatūros. Jis gali praversti tik kai kurias reformas - pav. duoti daugiau laisvės atskirų respublikų žemės ūkio ministeriams, ką jis ir padarė. Jis kovoja prieš girtavimą ir tinginavimą. Užsienio politikoje jis gali būti lankstesnis ir inteligentiškesnis už savo pirmakūnus, bet tai nėra visai nauja politinė linija. Be to, jis jau yra per senas išvystyti naujas idėjas.

Djilas prieš 14 metų rašė New York Times apie pasaulį 1984 metais. Tąsyk jis pranašavo, kad ir 2,000-siais metais

komunizmas išsilaikys. Dabar jis tiki, kad taip ilgai - gali sakyti amžinai - išsilaikys tik komunistinė idėja, nes ji kilo iš Vakarų kultūros. Daugumas žmonių anksčiau ar vėliau pasvajoja apie laisvę, lygįbę ir brolybę. Realiam gyvenime komunizmas yra tik utopija, iš esmės religinė idėja.

Kad jie kol kas dar neapsisprendė kaip laikytis Reagano retorikos atveju, parodo sekan-tis faktas. Kaip minėjome aukščiau, pasikalbėjime su Pravda, Andropovas Reaganą išvadino 'melagiu', bet tik TASS'o iš anksto paskelbtam angliškam tekste. Vėliau Pravdoje psiroduziusiame oficialiam rusiškam tekste Andropovas jau daug mandagiau pavadino netiesa ('nepravda') Reagano teigimus.

OPPORTUNITY FOR MEDICAL TECHNOLOGISTS AND MEDICAL LABORATORY TECHNICIANS — Multispecialty clinic and 101 bed general hospital has immediate opening for Medical Technologists and Medical Laboratory Technicians. Good fringe benefits. Salary commensurate with experience. Write or call Jonathan Everson Chief Tech.

THE MYERS CLINIC
112 N. Wood St.
Philippi, West Virginia 26416
304-457-2800

(8-15)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Lietuvos pagrindžio spauda:

KARDINOLO PROBLEMA

Niekas Lietuvoje neliko abe-
jingas apie naujo kardinolo
paskyrimą Latvijos Katalikų
Bažnyčiai. Visi gyvai disku-
tavo: ką tai reiškia?

Latvijos Katalikų Bažnyčios
gyvenimas merdi: vaikai ne-
katekizuojami, bažnyčiose be-
veik nėra jaunimo, i Kunigų
seminariją vietinių kandidatų
irgi beveik nėra, todėl val-
džios nustatytas limitas užpil-
domas kandidatais iš Baltaru-
sijos, Ukrainos ir net Kazach-
stano. Nors oficialiai Rygos Se-
minarija ruošia kunigus visai
Sovietų Sąjungai, šiais metais
kunigystės šventimus gavo,
berods, vienas klierikas. Lat-
vijos kunigų tarpe viešpatauja
pasyvumas, baimė ir susitai-
kymas su mintimi, kad Baž-
nyčia Sovietų Sąjungoje gali
egzistuoti tik laikantis RS nuos-
tatų. Panašiai mąstoma visiš-
kai pavergtoje Rusijos Provos-
lavų Bažnyčioje.

Tuo tarpu Lietuvoje vaikai
katekizuojami, aktyviai daly-
vauja religinėse apeigose, baž-
nyčioje matosi vis daugiau jau-
nimo, daugelis žmonių akty-
viai apaštala, daugelis už
tikėjimą drąsiai eina i kalėjim-
us. Pvz., Jadviga Bieliaus-
kienė 1982 m. įkalinta už
apaštalavimą moksleivių tar-
pe. Lietuvos kunigai sėkmin-
gai gina savo nepriklausomybę
nuo RS nuostatų.

Zinant realią Latvijos ir Lie-
tuvos Kat. Bažnyčios padėtį,
kardinolo paskyrimas Latvijai
Lietuvos kunigus ir tikinčiuo-
sius tiesiog šokiruoja. Jie aiš-
kina, kad toks paskyrimas -
tai Latvijos Kat. Bažnyčios
pasyvios ir kapituliacinės lai-
kysenos įvertinimas, o Lietu-
vos kunigų ir tikinčiųjų sudė-
tų aukų, atkaklios kovos ir ryž-
tingos laikysenos ignoravimas.
Sovietinę valdžią šitoks pasky-
rimas pilnai patenkina.

Pareiškimai, kad naujasis
kardinolas gal būsiąs tiltas
tarp Maskvos ir Vatikano, i
dabartinę tamsą mažai įneša
šviesos. Spėjiojimai, kad gal
būt tremtinys vyskupas Julijo-
nas Steponavičius esąs kardi-
nolas 'in pectore', Lietuvos ku-
nigus ir tikinčiuosius šiuo me-
tu mažai tepaguodžia. Tuo
labiau, kad iš Romos ateina
lietuvių kunigų laiškai liudija,
jog šis garbingas tremtinys vys-
kupas Vatikane kažkieno ge-
rokai suniekintas.

Paskyrus Latvijos Kat. Baž-

nyčiai kardinolą, tremtinys
vyskupas J. Steponavičius ga-
vo keletą labai piktų anonimų.
Viename iš jų rašoma:

'Tariamasis kardinole 'in
pectore'! Tai tu laimini sva-
rinskų, tamkevičių, keinu
zdebskių ir i juos panašių Baž-
nyčios skaldytojų veiklą. Tai
tavo ir 'veikėjų' darbelius
Sventasis Sostas taip įvertino,
kad ne katalikiška Lietuva, o
protestantiškoji Latvija gavo
kardinolą ir dar vieną vysku-
pą'. Anonimą pasirašė 'dau-
gumos kunigų nuomonę išreiš-
kiantis konfratras', kuris, grei-
čiausiai turi KGB karininko
antpečius. Kitas anonimas ra-
gina popiežių, vyskupus ir
kunigus melstis, 'kad nelaba-
sis neveiktų Bažnyčios nenau-
dai per vyskupą Steponavi-
čių'.

Piktus anonimus, gimusius
KGB būsinėje, gavo taip pat
kunigai A. Svarinskas ir Algi-
mantas Keina.

Lietuvos kunigus stebina ne
anonimai (nors dažnai jie idomūs
tuo, kad sužinoma ką vienu
ar kitu klausimu galvoja
KGB), bet Lietuvą pasiekian-
tys kai kurių Romos lietuvių
kunigų laiškai. Viena iš jų
kaltinamas vysk. Julijonas Ste-
ponavičius ir jo 'veikėjai kuni-
gai', kad Popiežius paskyrė
kardinolą ne Lietuvai, o Lat-
vijai. Kuo paaiškinti šį nema-
lonų sutapimą - KGB Lietuvo-
je ir kai kurie kunigai Romoje
kalba vienodai? Atsakymas
tik toks: KGB meistriškai de-
zinformavo bent kai kuriuos
įtakingus Romos lietuvių ku-
nigus, o tuo pačiu ir Apaštalų
Sostą. Džiugu tik tai, kad
Sv. Tėvas nepaskyrė Lietuvai
kardinolą pasyvią ir konfor-
mistinę poziciją užimantį as-
menį. Už šį Apaštalų Sosto
sprendimą Lietuvos kunigai ir
tikintieji tikrai yra dėkingi.

Kad Apaštalų Sostas KGB
buvo klaidinamas, liudija ir
šis faktas. Washingtono arki-
vyskupijos savaitraštis patal-
pino kun. Doil straipsnį, ku-
riame jis svarsto, kodėl kardi-
nolas buvo paskirtas Latvijai,
o ne Lietuvai. Straipsnyje re-
miamasi prel. L. Tulabos gau-
tomis patikimomis žiniomis iš
Lietuvos, būk tai Maskva yra
pranešusi, kad vysk. Stepona-
vičių viešai pakėlus kardinolą
Vatikanui tektų padaryti
sunkų pasirinkimą, nes Mask-

Lietuviai, gyveną Saudi Arabijoje, buvo suvažiavę i Riyadh ir išsirinko naują LB apyl.
valdybą.

IŠ LIETUVIŠKO GYVENIMO SAUDI ARABIJOJE

• Išrinkome naują S. A.
Lietuvių Bendruomenės val-
dybą: Padėkos Dieną, lap-
kričio 25 d. Saudi Arabijoje
gyveną lietuviai suskrido
i sostinę Riyadh, paben-
drauti ir lietuviškai pasi-

va pareikalautų, kad jis būtų
ištremtas i darbo stovyklą Si-
bire arba priverstų išvykti i
Vatikaną, iš kur jis niekada
negalėtų sugrįžti Lietuvon.
Sis Maskvos pranešimas yra
eilinis KGB šantažas, kad
Apaštalų Sostas Lietuvai ne-
paskirtų gero kardinolo. (I la-
gerį kardinolas tikrai nebūtų
išsiųstas!) Jei Lietuvai būtų
buvęs paskirtas geras kardino-
las, tai kur jis bebūtų - lagery-
je ar Romoje - kunigai ir katali-
kai moralškai būtų paremti.
Deja, šiuo metu Lietuvoje
triumfuoja tik KGB, o uoliau-
si kunigai ir pasauliečiai jau-
čiasi palikti 'vienų vieni'.

Lietuvą pasiekia žinios (ne-
galime patikrinti jų objekty-
vumo), kad būk tai Sv. Tėvas
esąs nepatenkintas, jog Lietu-
voje tarp kunigų nesą vienybės,
todėl Lietuva ir negavusi
kardinolo. Lietuvos kunigai
netiki, kad Sv. Tėvas galėtų
nesuprasti tikrosios padėties
Lietuvoje. KGB dalį kunigų
suluošino ir jie, plakami prie-
vartos botagu, daro, rašo ir
kalba tai, ko nori sovietinė val-
džia. Jie yra didžiausi kunigų
vienybės ardytojai. Galimas
daiktas, kad jie daugiausiai ir
dezinformuoja Vatikaną, o
tikrasis Bažnyčios balsas iš Lie-
tuvos šiandien yra tylus, Apaš-
talų Sostą retai pasiekiantis ir
dar KGB kolaborantų sunie-
kintas.

Siuo sunkiu Lietuvos Katali-
kų Bažnyčiai metu, kai uoliau-
si kunigai areštuojami, o uolumas
tarsi neįvertinamas, Lietuvos kun-
giams ir tikintiesiems labai svarbu
nepasimesiti, bet ir toliau išlaikyti
pirmąją pagarbą ir ištikimybę
Apaštalų Sostui. Pati Apaštalų
Sostas pasirūpins, kad tikroji išti-
kimybė triumfuotų. O krikščio-
niškasis triumfas visada
prasideda nuo kryžiaus.

(LKB Kronika Nr. 56
1983 m. vasario 14 d.)

šnekučiuoti. Prie sostinėje
gyvenančių lietuvių — Re-
ginos ir Alberto Vaitaičių,
Nijolės ir Leono Maskaliū-
nų, Vandos ir Vytauto Šliū-
pų — pietums prisijungė iš
Ras Tanura atvykę Marjo-
nie, Viktoras ir Jonas Ma-
ciūnai; iš Dhahran — Pra-
nas Bacevičius; iš Yanbu —
Stasys Kungys ir Kęstutis
Vaičius, o iš Jeddah atskrido
visa Rastonių šeimynėlė:
Sigutė ir Stasys su vaikais
Vasare, Linu ir Ramune
(vos tik 1/2 metų amžiaus,
Arabijoje gimusi lietuvaitė).
Taigi, turėjome di-
džiausią lietuvišką subuvi-
mą arabų krašte. Ta proga
perrinkome Lietuvių Bend-
ruomenės valdybą: pirmi-
ninkas inž. Alb. Vaitaitis
(c/o USREP / JESOR-
AGWAT, APO N. Y.,
09038; tel. 01-465-3281/
Riyadh); vicepirm. Sigutė
Rastonienė (P. O. Box 8300,
Jeddah); vicepirm. Audro-
nė Skripkienė (P. O. Box
450 / ARAMCO, Dhahran.
Lietuvių skaičiui šiais me-

tais krašte padidėjus, pri-
rinkome dar vieną valdybos
narį — inž. Stasį Kungį (P.
O Box 167, Parson, Yanbu).

• Dviguba laimėtoja: Ni-
jolė Maskaliūnienė, dirban-
ti su U.S. Corps of Engi-
neers, Riyadh mieste, šią
vasarą buvo išrinkta kaip
šių metų geriausia darbi-
ninkė ("Employee of the
Year") tarpe 2000-čių C.O.
E. tarnautojų, dirbančių vi-
soje Saudi Arabijoje. Nijo-
lė taipgi gavo pažymėjimą
"Certificate of Achievement
of C.O.E." Ta proga,
C.O.E. viršininkas Maj.
General Ames Albros įteikė
Nijolei atitinkamą diplomą.

• Pasaulio keliauninkai.
Skripkų šeimynėlė, kurie
dirba su ARAMCO kompa-
nija, neseniai keliavo po
Himalajus, netoli nuo Eve-
resto kalno, Nepalo valsty-
bėje. Vaitaičiai atostogavo
Kašmyro kalnuose, Srina-
gar mieste, o po to aplankė
ir garsiąją Taj Mahal, In-
dijoje.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet
kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

FSLC

Joseph F. Gribauskas
Executive-SecretaryDennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Šiapus ir anapus

Pirenėjų *Henrikas Stasas*

(20)

Sekanti rytą vėl sėdėjau autobuse ir pavydulingu žvilgsniu atsisveikinau su šiuo užburto grožio ir amžių šešėliuose paskendusiu miestu. Autobusui tostant nuo Granados neilgai tekė grožėtis Darro upės slėniais ir raudonąja uola kurios viršūnėje ryto saulės nušviesti dar vis raudonavo Alhambros bokštai. Granada dabar paliko toli už horizonto. Pro autobuso langus slinko rūšios uolos, skėtinės pušys, aukšti kiparisai ir žali kadugių krūmai.

Keletą valandų važiaavę per Andalūzijos aukštumas, sustojome vienoje, prie kelio esančioje užkeigoje šiek tiek pailsėti ir atsigaiivinti kava bei andalūzišku vynu. Kai kas čia panoro išmėginti savo laimę prie lošimo mašinų, tačiau nemanau kad laimė kam nors nusišypsojo. Ilgai čia neužgaisę ir palikę keletą amerikoniškų kvoterių skubėjome toliau, nesgi šiandien dar turėjome aplankyti Toledo ir po to pasiekti Madridą.

Andalūzijos aukštumos palengva išnyko ir netrukus pasiekėme Naujosios Kastilijos žemę. Zydros dangaus horizontai vis plėtėsi ir mes atsidūrėme beribės Manchos (Manšos) laukuose. Maurai Mancha vadino 'Marzo', tai reiškia sausa žemė, kuri čia įsiterpusi tarp Naujosios ir Senosios Kastilijos. Buvo pats vidurdienis ir Mancha saulės ikaitinta atrodė kaip užburta - o kas nepažįsta

jos burtininko Don Miguel Servantes Savėdra?

Niekas anksčiau Manchos nežinojo, ja nesiždomavo. Tik Servantes, savo nemirtingu veikalu Don Kichotu, ją išvedė į pasaulį ir literatūrą. Jis Manchą supoetino ir perkėlė ją į fantastinį pasaulį. Jau pirmu šio veikalo sakiniu autorius pavergia skaitytoją: 'Vie name Manchos kaime, kurio pavadinimo neatsimenu, gyveno kartą kilmingas žmogus, kuris turėjo ietį, skydą ir medžioklinį šunį'. Toliau Servantes fantazija ir burtai su Don Kichotu keliauja per visą Manchą. Vėjo malūnai jam milžinai, kaimo užkeigos - pilys, mergaitės - dulcinėjos, avių bandos - priešoj armijos ir t.t.

Nors šiandien turistai čia ir neranda magiko Montesinos olų ar kitų Servantes fantazijos sukurtų vietų, tačiau Mancha visvien paliko Don Kichoto žemė, kurios saulėje spindi balti namai ir smailūs bažnyčių bokštai, o ant aukštumų lyg vaiduokliai stovi seni malūnai ir apgriuvusios pilys.

Si, nedaug nuo anų amžių pasikeitusi Manchos aplinka nukelia keliautoją į fantastinius Don Kichoto laikus, o Servantes romanas, nors ir senai skaitytas, čia vėl prisimenamas su visais niuansais...

Vidudienio saulės ikaitinta, tamsiai mėlyna asfalto juosta vingiavosi toliau per Manchos laukus. Šių plačių horizontų

erdvėje žaliavo vynuogynai, sidabru saulėje žvilgančių daugybė alyvmedžių ir auksinės rugienos, per kurias rito liepsnų juostos ir pilki dūmų kamuoliai. Vietomis, kaip kokia klasiška puošmena, prie kelio stovėjo didžiulės molinės vazos kurios gal geriau tiktų prie rūmų ar kur nors kitur, bet čia jas naudoja vynuogėm supilti.

Barbara pranešė, jog netrukus sustosime prie pirmos privažiutos užkeigos pailsėti ir papietauti. Netrukus autobusus sutojo nedideliame kaime prie bažnyčios, kurios tipiškas smailus bokštas iškylęs tarp žalių kiparisių saulėje žėrėjo akinančia šviesa. Čia stovėjo liepa, juodo metalo Don Kichoto skulptūra ir šalia jos - metaliniai vartai į Don Kichoto užkeigos kiemą. Iš trijų pusių kiemą supo neaukšti, balti pastatai, kurių viename buvo restoranas ir svečiams nakvynės kambariai, o kitam pastate - baras ir didžiulės tinajos, kuriose fermentojamas vynas. Kieme, tarp žydinčių rožių, metalinės riterių skulptūros ir dekoratyviai išdėstyti seniojo padargai. Visa aplinka sudaro tipišką Servantes laikų atmosferą. Be to, pati užkeiga maždaug 200 metų senumo.

Pietavome čia gražioje, nuo saulės pridengtoje pastogėje ir gardžiamoms tipiškais Manchos patiekalais: šalta gazpacho sriuba ir kepta kiauliena su priedais. Pavalgę dar pasižvalgėm po Don Kichoto užkeigą ir susėdė į autobusą palikome šį charakteringą žemų baltų namų Manchos kaimą.

Išvažiavus iš kaimo, banguojančiom Manchos aukštumom riedėjome toliau link Toledo. Per šiuos dulkėtus kalnelius tikriausiai ir Don Kichotas su savo palydovu Sancho Panza kadaise keliavo. Vienoje aukštumoje čia staiga iškilo ir visa eilė vėjinių malūnų, kurie gal net mena ir liūdnojo veido riterio laikus. Grūdų šiandien juose niekas nemala ir jie čia palikti kaip istoriniai paminklai bei brangios retenybės. Jų savininkai - garsūs pasaulio rašytojai, menininkai ir filmų žvaigždės.

Mancha vis kilo aukščiau ir jos banguojančios aukštumos puošėsi tvarkingai prižiūrėtojais, žaliais vynuogynais. Čia jau iš seno žinomos garsiosios vynu provincijos: Toledo, Albacete Cuenta ir Sindad Real. Iš jų labiausiai pagarsėjusi Sindad Real su Valdapenas apylinkėmis. Valdapenas, kaip Jerez, laikomi vynu sinonimu.

Mancha turi ir charkteringą vynu gaminimo būdą, nes vynas čia fermentuojamas ne medinėse statinėse, bet dideliose molio keramikos induose, kuriuose telpa iki 12,000 litrų. Ispanai šiuos indus vadina tinajomis. Įdomu, kad ir pagamintas vynas čia nelaikomas statinėse, o odiniuose maišuose, kurie pasiūti iš kiaulės odos. Tokie maišai turi net kiaulės išvaizdą, t.y. su kojomis ir galva. Manchos vynas yra gero skonio, nesaldus, bet gana stiprus ir raudonas, kaip rubinas.

(Bus daugiau)

JAUNIMO KONGRESAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

LAISVOSIOS LIETUVOS DIENA — tai trečioji stovyklos diena. Šią dieną stovyklautojai atkurs Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį. Stovyklautojams bus duota proga aktyviai patiems išvaidinti ir įsigilinti į šios dienos temą ir pajusti kokį milžinišką darbą lietuviai tais laikais atliko per tokį trumpą laikotarpį. Vakare pramatyta atkurti sporto olimpiadą.

Ketvirtoji diena — ŽMOGAUS TEISIŲ DIENA. Šios dienos tikslas būtų: supažindinti jaunimą su dabartinio jaunuolio padėtimi — galimybėmis ir apribojimais dabartinėje okupuotoje Lietuvoje. Vakare pramatoma atžymėti tautos tragedijos laikotarpį — tremimus.

Stovyklą baigsime TAUTINIŲ RYŠIŲ DIENA. Stovyklautojai nagrinės: įvairių kraštų lietuvių charakterį ir ypatybes ir visus rišantį solidarumą. Vakara baigsime linksmu laužu ir šokiais.

Stovykloje taip pat ir bus užsiėmimo būreliai, kurie duos progos susipažinti su tautinės išraiškos pavyzdžiais ir kūryba.

Oficialus kongreso atida-

rymas bus liepos 1 d. University of Illinois at Chicago patalpose. Jaunųjų menininkų parodą įvyks nuo birželio 21 iki liepos 9 d. Jos oficialus atidarymas birželio 24 d. Talentų vakaras įvyks liepos 2 d. Talentų vakaro reikalais rūpinasi J. Kapačinskis iš Chicago.

STUDIJŲ DIENOS

Studijų dienos įvyks Trent Universitete nuo liepos 11 d. iki 20 d. Visi JAV atstovai jau išrinkti. Per studijų dienas bus diskutuojama kaip pagerinti visuomeninę veiklą be kitas svarbias temas, Taip pat studijų dienų laikotarpyje bus išrinkta nauja Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba.

OPPORTUNITY FOR PHYSICAL THERAPISTS

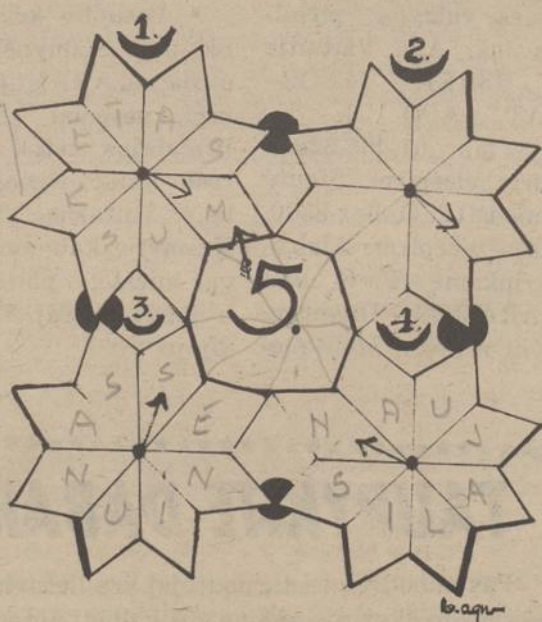
TO WORK IN A SMALL CONGENIAL COMMUNITY. NEW GRADS & EXPERIENCED PTS. LOOKING FOR A CHANGE? W. OF MADISON WE'VE IMMEDIATE OPENINGS FOR THERAPISTS WITH INTEREST IN TEAM APPROACH FOR AREA WITH CLOSED HEAD TRAUMA UNIT BEING ESTABLISHED. CAR-POOLING AVAILABLE. EXCELLENT BENEFITS; SALARY BASED UPON EXPERIENCE. FOR INFORMATION CONTACT:

TOMAH REHABILITATION CENTER

1206 McLEAN AVENUE,
P. O. BOX 308
TOMAH, WIS. 54660
(608) 372-5825

(13-16)

Kryžiažodis Nr. 12

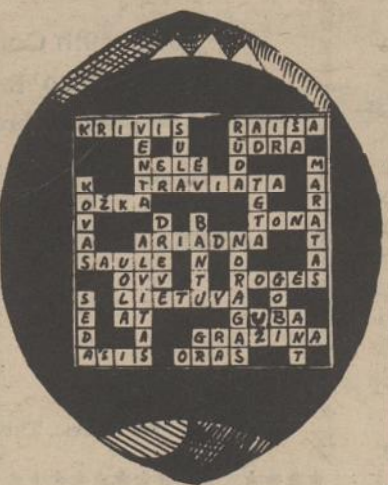

KRYŽIAŽODIS NR. 12

Brėžinyje yra keturios žvaigždės. Kiekvienoj jų yra aštuoni langeliai, į kuriuos įrašykite po raidę. Skaitydami nuo strėlės (kuri žymi žodžio pradžią) ir eidami laikrodžio rodyklės kryptimi, gaukite šiuos žodžius: (1) — Senovės ginklas; (2) — Geometrinė figūra; (3) — Nedidelės bendruomenės gyventojas; (4) — Lietuvių kompozitorius. Susidariusiame aštuonkampyje, pažymėtam (5), skaitydami laikrodžio rodyklės kryptimi, gaukite istorijoje žinomą Europos miestą, ku-

vio universitetas buvo įkurtas 1474 m. b. agn—

KRYŽIAŽODŽIO NR. 11 SPRENDIMAS

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

KŪRYBA IR MOKSLAS

Vidurių vėžys ir maistas

Dr. Danielius Degėsys

Paskutinių kelių metų eigoje, tiek mediciniškoje, tiek populiarioje Jungtinių Amerikos Valstybių spaudoje užtinkame apšiai straipsnių apie vidurių vėžio ligas ir mūsų valgomąjo maisto įtaką tų vėžio ligų atsiradimą. Skaitant patiktus davinius išryškėja gana įdomūs faktai - būtent, kad maistas susidedantis iš riebios mėsos, sviesto ir riebalų, didina galimybę susirgti vidurių vėžio ligomis. Tuo tarpu maistas, turintis daugiau daržovių, vaisių ir skaidulų, mažina tą galimybę. Yra apskaičiuota, kad nesilaikant gerai balansuotos dietos galimybės susirgti vidurių vėžio ligomis yra 10 kartų didesnė, negu laikantis gerai balansuotos mitybos. Yra taip pat manoma, kad riebalai gali pakeisti kai kurių audinių metabolizmą ir tuo pačiu sužadinti tų audinių celių nekontroliuojamą augimą, kas ir yra ne kas kita, kaip tik vėžio liga.

Riebalinei dietai yra ypač jautrios storosios žarnos. Valgant riebią maistą, tulžies tekėjimas į žarnyną padidėja. Riebalai, susimaišę su tulžies rūgštimis storose žarnose, ten esančių bacilų įtakoje būna su skaldomi į įvairius cheminius junginius. Kai kurie iš tų junginių būna karcinogeniniai (sukeliantieji vėžį) ir jaudindami žarnos sienelės ląsteles sužadina tų ląstelių nekontroliuojamą augimą. Be to, riebalinė dieta turi mažai skaidulų ir daržovių, todėl storose žarnose išmatos, susimaišę su karcinogeninėm medžiagom, yra daugiau koncentruotos. Nesant išmatose daržovių skaidulų, išmatos ilgiau užsilaiko žarnose ir tokiu būdu tos karcinogeninės medžiagos ilgesnį laiką jaudina žarnų sienelės. Taip ir susidaro geros sąlygos vėžio pradžia.

Daržovės, vaisiai, sėlenos bei daržovių skaidulos ne tik mažina išmatų koncentraciją, bet tuo pačiu žadina ir žarnų peristaltiką, tokiu būdu neleidžia išmatoms ilgiau užsilaikyti storose žarnose.

Kraštuose, kur yra vartojama mažai riebalų - kaip pav. Japonijoje - storos žarnos vėžio susirgimų yra kur kas mažiau, negu Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Amerikoje storųjų žarnų vėžio ligomis serga 8 kartus daugiau negu Japonijoje. Japonų dieta daugumoje susideda iš žuvų, daržovių ir vaisių. Japonas per parą suvartoja nedaugiau kaip 50 gramų riebalų, tuo tarpu amerikonaui jų suvartoja apie 150 gramų.

Idomu pastebėti, kad Japonijoje gyvenančių japonų moterų tarpe rečiau pasitaiko ir krūties vėžio ligų. Tuo tarpu japonės, kurios persikėlusios į Jungtines Amerikos Valstybes prisitaiko prie amerikoniškos dietos, suseraga krūties vėžio ligomis kur kas dažniau, negu Japonijoje gyvenančios. Ly-

giai kaip ir storų žarnų vėžio susirgimų skaičius Amerikoje gyvenančių japonų priartėja prie amerikiečių susirgimų skaičiaus.

Darant eksperimentus su gyvuliais, gaunami panašūs daviniai. Žiurkės, šeriamos riebaline dieta, turi daugiau storos žarnos vėžio susirgimų, negu tos, kurios būna šeriamos maistu turinčiu mažai riebalų.

Kyla klausimas - na, o kaip gi yra su skrandžio vėžio ligomis? Ar skrandžio vėžys irgi turi ryšį su dietos svyravimais?

Skrandžio vėžio susirgimų skaičius Jungtinėse Amerikos Valstybėse paskutinių 40-ties metų eigoje šiek tiek sumažėjo. Tuo tarpu Japonijoje skrandžio vėžio ligomis japonai serga kur kas dažniau. Japonai daug valgo sūdytų ir rūkytų žuvų, bei sūdytų ir marinuotų agurkų bei kitokių marinuotų daržovių.

Rūkytose ir sūdytose žuvyse bei sūdytuose ir marinuotuose agurkuose susidaro gana dideli kiekiai nitritų. Nitritai yra karcinogeninės medžiagos, todėl skrandžio vidaus gleivinės ląstelės, būdamos ilgesnį laiką kontakte su nitritais, degeneruojasi į vėžio ląsteles ir taip išsivysto skrandžio vėžys. Nitratų anksčiau buvo plačiai vartojami Amerikos Jungtinėse Valstybėse vaisių, mėsos bei dešrelių konservavimui. Nitratų ne tik kad palaiko mėsos bei daržovių natūralią spalvą ir kvapą, bet taip pat apsaugo valgomuosius produktus nuo gedimo. Nitratų nėra sveikatai kenksmingi, bet jų skilimo produktai-nitridai yra karcinogenai. Todėl šiuo metu mėsos ir daržovių konservavimui nitratų beveik nevartojami, arba vartojami tik specialiu atveju ir tik mažais kiekiais.

Idomu pastebėti, kad nitritų karcinogeninį veikimą panaikina vitaminai C ir E. Seriant peles ir žiurkes nitritais sumaišyti su vitaminais C ir E, vėžio skrandyje sukelti nepavyksta. Tuo tarpu duodant nitritus be vitaminų, pelės ir žiurkės suseraga skrandžio vėžio ligomis.

Todėl kai kurie mitybos ekspertai sako, kad norint apsisaugoti nuo skrandžio vėžio ligos reikia vartoti vaisius ir daržoves, turinčius didesnį kiekį vitaminų - kaip kalifijorus, Briuselio kopūstėlius, morkas ir panašiai. Dar kiti tvirtina, kad daržovės, turinčios vitaminus A, C ir E, apsaugo žmogų ne tik nuo skrandžio, bet ir stemplės, plaučių ir odos vėžio ligų. Sunku yra patikėti šiais teiginiais, bet kai kurie stebėjimai rodo, kad rūkantieji - kurių dieta turi daug vitaminų, ypač Beta-kerotino randa mo šviežioje daržovėse ir kai kuriuose vaisiuose - rečiau suseraga plaučių vėžio ligomis.

Šiam teigimui patikrinti, Harvardo Universiteto gydy-

Jonas Puzinas -- Lietuvos proistorės pradininkas

Prisimenant Jį mirties penkmety

Dr. J. Jakštas

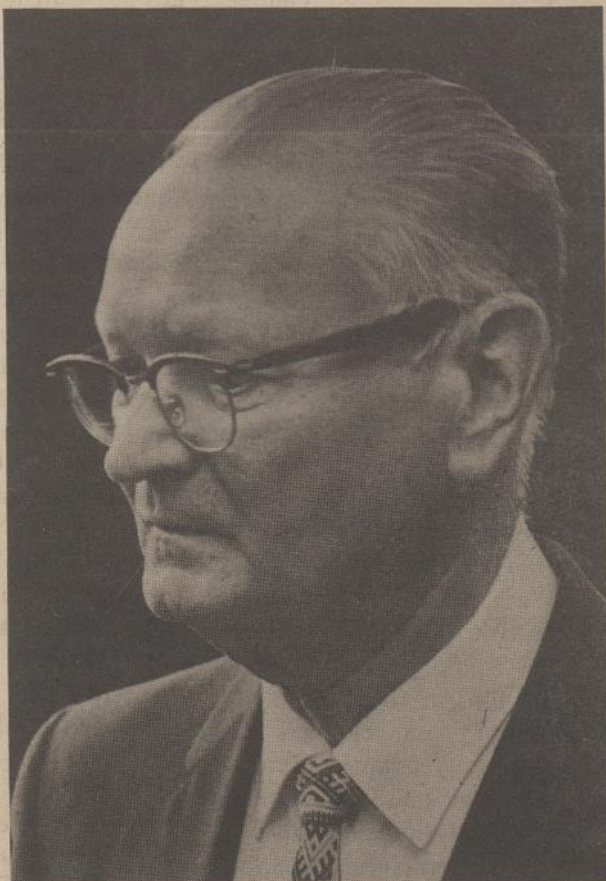
Dvidešimties metų nepriklausomybės laikmetis trumpas laikas, bet jis reikšmingas mūsų tautos baigtiniam atsigaivėjimui. Greitai lietuvių miestai su juose kuriančiosiomis mokyklomis. Atlituvėjo ir vienas centrinių Rytų Aukštaičių miestų Ukmergė. Nuostabus dalykas, kad Ukmergėje iki 1915 m. buvusioje gimnazijoje ir keturklasėje mažuma moksleivių tekalbėjo lietuviškai, o nuo 1919 m. įsikūrusią gimnaziją (pradžioje trijų klasių) pripildė vieni lietuviai. Gimnazija suvalstybinta nuo 1919 m. vis augo ir tobulėjo vadovaujama didelio taktų ir autoriteto direktoriaus Jono Barono. Anksčiausiai 1919 m. įstojo į gimnaziją J. Puzinas, Deltuvos valsčiaus, Svaronių viensėdžio savininko vienturtis sūnus.

Besimokydamas jis išliko kalbiniais gabumais ir darbštumu, kai pagrindinai įsisavino tada mums moksleiviams madingą tapusių esperanto kalbą. Jis gebėjo ją ne tik rašyti, bet ir laisvai kalbėti. Jis sudomino savo draugus moksleivius esperanto kalba ir įsteigė jiems kursų, kuriuose pats mokė. Puzinas

tojų grupė nutarė praveisti objektyvią studiją. Jie išsiuntinėjo laiškus po visą Ameriką, kviesdami gavėjus dalyvauti jų didelei grupei žmonių numatytoje studijoje. Tuos, kurie sutiko dalyvauti, jie suskirstė į dvi grupes. Vienai grupei jie duoda Beta-Carotiną (Vitaminą A), o kitai grupei duoda panašias piliules, neturinčias Beta-Carotino. Ši studija turėtų testuoti kelis metus. Taigi po kelių metų paaiškės, ar vitaminai - kaip vitaminas A - apsaugo žmones nuo vėžio ligos atsiradimo, ar ne.

Kai kurie stebėjimai rodo, kad riebalinė dieta smarkiai rūkantiems žmonėms irgi didina galimybę susirgti kasos (pancreas) vėžio liga. Deja, konkrečių davinų šiuo klausimu mes neturime.

Iš visų čia išvardintų stebėjimų išplaukia viena išvada - būtent, kad norint apsisaugoti nuo vidurių vėžio ligų, mes turime mažiau valgyti riebalų ir daugiau šviežių daržovių. Amerikos Sveikatos Tyrimo Institutas pataria vartoti dietą, kurioje neturėtų būti daugiau kaip 30% kalorijų sudarytų iš riebalų. Šiuo gi metu Amerikos gyventojai apie 45% kalorijų gauna iš riebalų.

A. A. dr. prof. Jonas Puzinas

turėjo neprivalomas esperanto kalbos pamokas ir pačioje gimnazijoje. Pats baigęs gimnaziją, ją dėstė kurį laiką Ukmergės žydų gimnazijoje.

Pusbrolio Stepono Kairio, Kauno miesto inžinieriaus kviečiamas persikėlė į Kauną. Pradėjo dirbti savivaldybėje ir įstojo į universitetą, pasiėmęs studijuoti pagrindinių dalykų kalbotyrą su lietuvių kalba. Nors gimnazijoje neturėjo tinkamų sąlygų išmokti lietuvių kalbos, nes nebuvo kas sistemingai ir mokamai būtų ją dėstęs. Verstasi su nepasirošusiais dėstytojais ar jos visai nedėstyta. Tačiau Puzinas per trumpą studijų laiką tiek pažengė lietuvių kalboje, kad išvertė Mikalojaus Daukšos garsią lenkišką prakalbą prie jo verstos Postilės. Vertimą pagyrė pats J. Jablonskis. O tai daug reikė, nes jis retai girdavo. Daugiau bardavo rašančius ir verčiančius. Puzino prakalbos vertimas palieka geriausias iki šiol.

Studijuodamas universitete jis dirbo Kauno miesto muziejuje, būdamas direktoriaus sekretorium. Muziejinės pareigos vedė jį į proistorines studijas ir jų šaltinius. Trumpesnės studijų išdavos skelbė žurnale Savivaldybė. Didesnis to meto Puzino tyrinėjimas buvo monografija "Šiaulių miestas ir jo istorija" (1930). Tarp universitetinių ir proistorinių studijų Puzinas

gavo progos paties prezidento Smetonos pageidavimu tikrinti jo leidžiamų raštų kalbą specifiškos tarmės atžvilgiu. Mat abu buvo tos pačios tarmės. Bendraudami kalbos reikalu, išsikalbėdavo ir proistorės klausimais. Prezidentas pastebėjo Puzino gyvą susidomėjimą tuo mokslu ir pasiūlė jam su stipendija vykti į užsienį studijuoti. Tuo būdu Puzinas išvyko studijuoti į Heidelbergą (1930) ir po 4 metų baigė studijas parašydamas disertaciją "Proistoriniai tyrinėjimai ir tautinė sąmonė" (1935). Disertacija parašyta gyva, stilinga vokiečių kalba lyg ji būtų gimtosios kalbos autoriaus. Disertacijoje sumanai jungiami archeologiniai tyrinėjimai su tautiniu atgimimu. Šiais Aušros metais ji galėtų būti mūsų visuomenėje paskleista, jei būtų lietuviška.

Paskirtas Kauno universiteto etnikos katedros vyr. asistentu ir dar Kultūros muziejaus proistorinio skyriaus vedėju, pradėjo vaisingą akademinę karjerą. Su įsisavintais teoriniais archeologinio bei proistorinio mokslo pagrindais jis ėmėsi darbo ir pirmas sukūrė Lietuvos proistorės mokslą. Kas mėgėjų ar mylėtojų buvo padaryta, Puzino testas su išdirbtu moksliniu metodu. Vienas reikšmingiausių jo darbų buvo mokamai, originaliai įrengtas proistorinių studijų Puzinas (Nukelta į 6 psl.)

Prof. Jonas Puzinas...

(Atkelta iš 5 psl.)

rinis skyrius Kultūros muziejuje.

Puzinas nesiribojo vien archeologinėmis paskaitomis. Jis nuo 1936 iki 1941 m. vadovo Vytauto D. Kultūros muziejaus vykdytiems kasinėjimams. Per tą laiką buvo atlikti kasinėjimai 27 vietose. Puzinas apėmė 81 vietą ir sužymėjo jose saugotinus archeologinius paminklus.

Puzinas ne tik vadovavo kasinėjimams ir lankė archeologines vietas, bet jas dar aprašinėjo ir radinius registravo. Iš savų užrašų ir senesnių tyrinėjimų sudarė veikalą "Naujausių proistorinių tyrinėjimų duomenys, 1919-1938" (1939). Fakultetas priėmė veikalą habilitaciniu darbu ir autoriui suteikė provadocento titulą. Netrukus buvo pakeltas į docentus.

Puzinas iškilo vadovaujančiu archeologu ir proistoriku jau beveik Lietuvos agonijos laikais. Tuoju sekę įvykiai nutraukė jo plačius užmojus. Tačiau jo atsiekta darbo išdavys įvertino akademinės sferos. 1940 m. pabaigoje jis buvo išrinktas archeologijos katedros vedėju ir ateinančių metų pradžioje paskirtas profesorium. Tai buvo sovietinės Lietuvos laikai, kada humanitarinių mokslų fakultetas su kitomis universiteto dalimis veikė perkeltas į Vilnių, kur persikėlė ir Puzinas su šeima. Kai 1941 m. pradžioje Sovietai įsteigė Mokslų akademiją ir jos prezidentu paskyrė Krėvę-Mickevičių, ligšiolinį humanitarinio fakulteto dekaną, fakultetas išrinko prof. Pr. Augustaitį deganu ir Puziną sekretorium (vicedekanu). Dvigubose pareigose, administracinėse ir akademinėse, Puzinas išbuvo iki pirmo bolševikmečio pabaigos. Kai po vokiečių okupacijos staiga mirė Augustaitis, Puzinas buvo išrinktas į jo vietą. Jis išbuvo dekanu iki 1944 m., kada jis ir daugelis mūsų atsidūrėme Vokietijoje ir kitur Vakaruose.

Pradžioje pastoviau įsikūrė Detmolde (Vestfalijoje), kur susitelkė nemaža lietuvių. Puzinas čia ėjo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus įgaliotinio pareigas. Kai 1945 m. pabaigoje kūrėsi Pabaltijo universitetas Hamberge, Puzinas įėjo į jo organizacinį komitetą ir paliko profesoriauti jame visą laiką (iki 1949 m.). Tais metais atvyko į JAV ir įsikūrė įsidarbines Philadelphiaje. Dirbo prie prof. A. Senno leisto lietuvių-vokiečių kalbos žodyno iki 1950 m. Po to sekė didžiausias Puzino darbas JAV — bendradarbiavimas J. Kapočiaus leistoje Lietuvių En-

ciklopedijoje. Jis veikė joje būdamas vienu redaktoriumi ir proistorinio skyriaus vedėju. Iš įgytų proistorinių žinių багаžo jis pildė enciklopedijos tomus ir pateikė lietuviams skaitytojams mūsų krašto archeologijos ir proistorijos žinyną. Puzino įnašas į Lietuvių enciklopediją pabrėžia jos lituanistinį pobūdį.

Nors Puzinas pirmoje vietoje laikė kultūrinį mokslo darbą, tačiau nevengė imtis ir visuomeninių pareigų. Jau pirmaisiais gyvenimo metais Philadelphiaje buvo vietinės lietuvių bendruomenės pirmininku. Kai paskiau įsikūrė Amerikos lietuvių bendruomenė, jis ėjo jos Philadelphiajos skyriaus pirmininko pareigas. Nuo 1962 m. įėjo į Pasaulinės Lietuvių bendruomenės vadovybę, pasiėmęs jos Kultūros tarybos pareigas. Šias pareigas einančiam teko sušaukti ir praveisti Antrą Mokslo ir Kūrybos simpoziumą. Puzinas dirbo ir Lietuvos laisvės komitete paskutiniams jo gyvavimo metais.

Visuomeninis darbas Puzinui buvo atsiktinis, jo nepatraukęs baigtinai. Jis paliko akademikas ir ilgėjos akademinio darbo — Lietuvos proistorės. Rodos, jis turėjo parašęs ir jos istoriją. Jos dalį jis turėjo progos paskelbti p-lės A. Rūgytės redaguotoje švėkšnos monografijoje davęs jai straipsnį "Švėkšnos krašto proistorė" (Švėkšna 1-56, 1974). To paties straipsnio tęsinys buvo išspausdintas Lietuvių tautos praeityje, 111, 3 antrašte "Švėkšnos kraštas Baltijos archeologinių tyrinėjimų šviesoje". Šie du straipsniai ir dar pora apie Vilniaus pilis bus svarbiausieji proistoriniai kūriniai, parašyti tremtyje. Atskirtas nuo šaltinių ir

krašto jis negalėjo daugiau duoti.

Tačiau Puzinas neleido savo plunksnai rūdyti. Jis ėmėsi istorinių darbų, kurie jam pasitaikydavo. Štai Avižonių šeimos prašomas jis parašė jų tėvo, prof. P. Avižonio biografiją. Pavyzdinis darbas kalbos ir turinio atžvilgiu. Nepriklausomybės Fondo anglų kalba išleistai Lietuvos istorijai "Lithuanian 700 Years" Puzinas parašė proistorinę dalį "Origin of the Lithuanian nation". Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos išleistam veikalui "Tautinės minties keliu" (1979) davė įvadinį skyrių "Lietuvių tautinės sąmonės raida ir tautinės srovės susidarymo pradmenys". Kai Lietuvių istorijos draugija savo žurnale sumanė paminėti Pabaltijo universiteto 30 m. sukaktį, paprašytas Puzinas pateikė jo apžvalgą "Pabaltijo universiteto 30 metų sukaktį minint" (LTPr. IV, 1 1977).

Visuomet darbavęsis kultūrinėje ir visuomeninėje dirvoje Puzinas buvo patrauktas dar gyviau veikti Chicagoje. Tame lietuvių židinyje jį traukė įvairios organizacijos talkininkauti ar patarinėti. Jis tapo visur pageidaujamas paskaitininkas. Ir kalbėjo jis visokiais klausimais, liečiančiais lietuviškus reikalus. Neaplanė jo ir daktarai, nutarę paruošti ir išleisti Lietuvos medicinos istoriją. Jie pasikvietė jį būti veikalo redaktoriumi. Puzinas pasirinko bendradarbius daktarus, pats kaupė šaltinius ir juos siuntinėjo autoriams pagal paskirtas temas. Pradžia buvo padaryta. Darbas būtų tęsiamas, jei ne... Kitas didelis ir, berods, paties Puzino užsimotas darbas: sutelkti istorikus išseivius parašyti sudėtinei Lietuvos istorijai. Puzinas nedelsdamas vykdė savo sumanymą pirma susitaręs su Lietuvių Fondo vadovybe, kuri suti-

ko leidingi finansuoti. Veikalas turėjo būti leidžiamas LI vardu. Įvyko keli iniciatoriaus sušaukti istorikų bendradarbių pasitarimai. Bendradarbiai pasidalino veikalą pagal parengtą periodizaciją dalimis. Darbas turėjo būti tuoju pradėtas pačiam iniciatoriui koordinuojant ir raginant. Deja, įvyko 1978. IV. 14 d. tragedija ir mes istorikai bendradarbiai susibūrėme ne mūsų darbo pradininko sukviešti, bet į jo laidotuves. Lyg pildydami Velionio testamentą sutarėme tęsti jo pradėtą darbą. Tačiau dalykai taip susipainiojo, kad tas darbas tik dabar, po 5 metų, pajudėjo tarsi iš mirties taško. Yra vilties, kad bendralis Mirusiojo testamentą bus išpildyta.

Puzinas buvo ištiktas traagiškos mirties pačiame darbymeje. Liko jo neįvykdyti užmojai ir įvykdytas vienas didelis darbas — mokslines vėžes įstatytas Lietuvos archeologijos mokslas. Jis paliko mokinius, kurie tęsia jo pradėtą darbą. Prof. M. Gimbutienė Puzino biografijoje (LE XXIV, 294) pažymėjo jo 4 paruoštus proistorikus. Iš jų 3 turėtų veikti Lietuvoje, o ketvirtas būti jį pati, gavusi proistorinio mokslo pagrindus iš to Lietuvos profesoriaus ir savais moksliniais darbais įsigijusi tarp tautinio mokslininko žymenį. V. Trumpa straipsnyje rašytame Profesoriaus amžiaus kapos sukaktuvių proga, (Aidai 9, 1965) pakaltino jo Lietuvoje dirbančius mokinius, kad jie veikale "Lietuvos archeologijos bruožai" (1961) ignoravo jį ir net jo pagrindinį veikalą tik netiesiogiai užminė. Trumpa nebūtų pakaltinęs geriausių Puzino mokinių, jei jis būtų turėjęs omenyje pirmaisiais antros sovietinės okupacijos dešimtmečiais turbūt partijos padiktuotą nuosta-

tą: neminėti iš savo krašto pasitraukusių autorių ir net jų raštų. Šiuo atveju mūsų partiečiai buvo perėmę viduramžių bažnyčios eretikams taikytą taisyklę: damnatio memoriae (atminimo pasmerkimas). Vėliau to nuostato nesilaikyta (ar jis buvo atšauktas). O dabar išseiviai autoriai, kaip ir jų veikalai atvirai minimi. Jie ten neužmiršti. Neužmirštas ir Puzinas Lietuvoje, kaip ir išseivskoje bendruomenėje. Jis paliks Lietuvos proistorės korifėjas, kaip jį taikliai apibūdino Trumpa. Jis paliks atmintinas jį arčiau pažinėjusiems ir su juo bendravusiems kaip ramiai, tauri, humaniška asmenybė. Vieną jis turėjo išskirtinį būdo bruožą: nieko nekritikuoti, neatsiliepti blogai apie žmones, jų darbus. Apie pastebėtas žmonių ydas jis kartais užsimindavo švelnia, santūria ironija. Mat jis turėjo humoro gyslelę. Puzinas paliko artimiesiems pavyzdinio džentelmeno atminimą.

MIAMI

MIAMI LIETUVIŲ KLUBE

Šiais metais turim daug parengimų, į kuriuos atsilanko gausus būrys žmonių, ne tik iš mūsų gretimų kolonijų, bet ir iš tolimesnės šiaurės, nes daug atostogaujančių svečių. Turim energingą renginių direktorių Joną Vaicekonį, kurio dėka mes leidžiam sekma-dienų popietes įvairiais pasigerėtiniais parengimais, kas sudaro malonų poilsį visems, nereikia nuobodžiauti.

Kovo mėn. 6 d. programą atliko mūsų mėgiamas buv. Kauno teatro dramos aktorius Henrikas Kačinskis. Žmonių prisirinko labai daug išklausyti.

Kovo 20 d. įvyko mūsų mecenato Juozo Mockaus kasmetinis prisiminimas (tą dieną visiems nariams pietūs veltui ir po vieną stiklą gerimo nemokamai).

Balandžio 10 d. mūsų moterys demonstruos savo pasisutusias sukneles.

Visi parengimai prasideda 3 val. p. p. Po to seka pietūs apie 4 val. Pasistiprinus, šokių muzika, smagesniam laiko praleidimui.

Kviečiam visus lankytis pas mus gausingai ir pasigerėti mūsų moterų gabumais. Be abejonės džiuginančiai nuteiks mūsų "parodos" ir kiti kultūringi parengimai. Niekad nesigailėsite atvykę pas mus į Lietuvių klubą. (11)

AMBER TRAVEL SERVICE

Vida Kriaučeliūnaitė-Jonušienė
Savininkė

GREITAS IR ASMENIŠKAS PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniems asmenims ir grupėms) po Ameriką ir užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIŲ - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway Palos Heights, Illinois 60463

Tel. 312-448-7420 312-785-9393

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES to work & live in a small congenial community & 122 bed acute care nursing facility. NEEDED: 2 RN's with ICU/ER experience, 1 RN with skilled nursing experience & 1 RN with med/surg. experience. Apply to: SOUTHEAST ARIZONA MEDICAL CENTER, Rural Route 1, Box 30, Douglas, Arizona 85607 602-364-7931. EOE. (13-22)

GALVOS PERPLOVIMO PAVOJAI

Visi žinome, kad galva yra svarbiausia žmogaus sudėtinė dalis, nes joje įtvirtintas pagrindinis mūsų ginklas — liežuvis. Galvos vertę jau seniai pastebėjo ir mūsų liaudis, ką liudija ir tokie jos išsireiškimai: "Galva visą žmogų vedžioja", "Nekvaršink man savo durnystėmis galvos", "Žmonai pabėgus, vyras liko visai be galvos" arba ir naujesnės darybos posakis: "Mūsų organizacijos pirmininkas yra pusgalvis". Dėl to savo galvą visada rūpestingai saugojame nuo peršalimo, nuo sumušimo ir nuo sukvailinimo. Bet pastaraisiais laikais įsitikinta, kad labai kenksmingas gali būti ir galvos perplovimas.

Pavyzdžiui, kai Hitleris perplovė galvas visai savo tautai, buvo prarasta milijonai gyvybių ir trečdalis Vokietijos.

Dabartiniame Irane, perplovus galvą šventu Chomeinio vandeniu, žmogus užsimano kuo greičiausiai žūti, kad patektų į nesamą rojų.

Tarybinėje Lietuvoje net ir balta propagandistų perlauta galva staiga parausta kaip ridikas ir ima kalbėti nesąmonės: giria diktatorius, eilėraščių šlovina savo cenzorius, tardytojus ir kalintojus, keikia demokratinę laisvę, o apkabinėta medaliais, visiškai nulinksta prieš savo tautos okupantą.

Deja, ne mažiau pavojų gresia mūsų galvoms ir išeiivijoje. Karštesnių veikėjų skystimu perlautos galvos perkaista, praranda blaivią sąmonę, ima tarpe savęs

spjaukdytis ir viena kitai rodyti iškištą liežuvį. Kitataučių žmonių vyrams perlautos galvos užmiršta savo gimtąją kalbą, tautybę ir net seną pavardę, o komunistų perlautose bimbinkų galvose užšąla prieškarinis kugelis ir sustoja visa mąstymo pažanga.

Kartais čia mums perplauna galvą ir visokie šlovės krapintojai. Tada ji labai užsiriečia į viršų ir, žiūrėdama į padangę, net nepajunta, kaip kojos jau mindžioja šaligatvyje šuns palikimą. Žinoma, nėra už anas visas geresnė ir degtine perlauta galva, kuri jau net veidrodyje nebežiūri pati savęs, prieš laiką užmiega ir nebetinka jokiai kultūrinei ar politinei veiklai.

Dėl to patartume niekam neleisti sveikos galvos per-

plauti. Geriau tegul joje prisiveisia utėlių, negu utėlinių idėjų kurios gali sugrauzti visą tauraus žmogaus asmenybę.

TARYBINIAI PONAI IR MUZIKAI

Nors komunistai kiekviena proga dar vis keikia "smetoninius ponus" ir pabrėžia nepriklausomoje Lietuvoje buvusį "klasių skirtumą", bet atrodo, kad dabar nemažesnis skirtumas ir tarp tarybinių ponų ir vadinamųjų "liaudies sūnų". Štai Halina Kobeckaitė, "L. ir M." aptardama K. Stoškaus knygą "Etiketas ir žmonių bendravimas", tarp kitko taip prasitaria apie komunistinių ponų elgesį:

"K. Stoškus tikrai susilauktų daug priekaištų už pernelyg lakią fantaziją, jei niekas iš mūsų niekada nebūtų girdėjęs, kaip tarnybiškai dominuojantis žmogus viešai bara savo pavaldinį už nepatikusią jam šukuoseną, jei niekada nebūtume lyg kokie nusikaltėliai stovėję prieš oriai savo kabinete sėdintį vidutinio rango valdininką, jei nebūtume buvę grubiai išvaryti iš kavinės už tai, kad nesame reikšmingesni asmenys, kurių tuo metu laukiama, nors laisvų vietų per akis..."

Na, o "smetoniniais laikais" niekas nebūtų varęs iš "Versalio" ar "Metropolio" restoranų net tada dar buvusio malkakirčio Juozo Baltučio, kai ten ateidavo ir generolas Plechavičius.

IŠTVERMINGAS KOVOTOJAS

"Mūsų šiandieninis jubilatas jau daugiau nei 37 metai yra įsijungęs į lietuvišką veiklą ir visada tik ir laukia progos, kuo nors lemiamai prisidėti prie okupanto pavergtos tėvynės išlaisvinimo kovos". (Žodžiai iš įžymaus išeiivijos kultūrininko pagerbime pasakytis prakalbos).

A.

KVAILŲ UŽUOJAUTAI

Laužia amžius naują vingį,
Karas, riaušės gaivalų —
Vis į žygį išmintingi
Užu nugarų kvailių!

Ar už laimę, ar už niekį
Šūkių-smūgių šurmuly —
Kvailas pirmas vis į priekį,
O protingi — atbuli...

Kvailą varom pažaboję,
Rodom dešrą prieš akis
Duodam tarbą, žadam rojų,
Kai pasaulį sutvarkys.

Jeį klausyti neketina,
Sunkiam ašarų lašus,
Kratom plikės želatiną,
Daužom sielos klavišus.

Pučiam kvailiui melo dūmą,
Stumiam grumiam, kol pargrius,
O kai regim iš atstumo
Kvailą žūstant už gudrius, —
Pasimeldžiam už kvailus:
"Būk jiems, Viešpatie, meilus!..."

KO OKUP. LIETUVOJE TIKRAI NEGALIMA?

Nors tuos draudžiamus dalykus visi žinome, bet vienas tautietis savo laiške čionykščiam giminei juos taip išskaičiuoja:

"Pas mus negalima nupeikti ne tik P. Griškevičiaus kalbos, bet ir jo neįsprosyti kėlnių.

Negalima spaudoje atversti svetimžodžio nacija į lietuviškąją tautą.

Būtų didelis nusikaltimas komunistinei ideologijai padaryti laikraštyje korektūros klaidą, parašant žodį Dievas didžiąja raide, leninas mažąja.

Net ir komunistinės istorijos reikalui negalima rąkti ir sudarinėti vardų ir pavardžių sąrašo buvusių stribų, nes toks darbas būtų palaikytas šnipinėjimu.

Net ir "tragiškiausią" žmogui valandą negalima nei bandyti atlikti "mažiausiojo biologinio reikalo" prie Lenino paminklo, nes tai būtų visos Tarybų Sąjungos išdavimas."

vasario 17 d. numeryje radau apie mūsų kunigėlius tokią baisią gadzinką, kokią tik komunistai gali sudėti. Kaip jūs, rakaliai, drįstate garbingus mūsų prabaštėlius, kuriems mano mama ir aš pati bučiuodavom ranką, dabar vadinti vieną Antanuką, kitą — Juozuką, trečią — Algiuką ir dar kitaip, išjuokti jų kelionę į Rymą ir dar primeluoti, kad net patsai šventasis Tėvas vieną jų vadinęs "Probošč Antek".

Užčiaupkite savo Liucipieriaus burnas! Prašau man daugiau jūsų gazetės nesiuntinėti ir netraukti mano dūšios į grieką.

Rožė Švitlauskienė

Redakcija: Gerbiamoji, ne mūsų redakcija tą dainelę parašė ir padainavo, o geri krikščionys katalikai ir tų kunigėlių artimi draugai Jaunimo Centre. Taigi neišsigąsk ir nesipiktink, nes ir toji giesmelė nuėjo tokiai pat Dievo tarnų garbei kaip ir rankos pabučiavimas.

★

"Gerbamieji,

Viename mūsų laikraštyje jaunos žurnalistės karštai patriotiniai parašytame straipsnyje radau tokį posakį: "Visos mūsų tautos pirmagimis kūdikis buvo pradėtas lietuviškai".

Kaip tai suprasti? Ar kitos tautos prasidėjo kitaip? **J. A."**

Redakcija: To skirtumo ir mes nežinome.

Mūsų rašo

"Ponai redaktoriai,

Iki šiol, skaitydama Jūsų laikraštį, nė nepamislinau, kad esate tokie baisūs bedieviai, ir apgauta tik pragarą naudai išleidau daug prenumeratos pinigų. O štai

Dalis Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyriaus valdybos. Iš kairės: ižd. D. Eikienė, svečias A. Tamošaitis, skyriaus pirm. L. Švarcaitė-Kormos, cv pirm. L. Balsys ir sekr. G. Treinienė.

BOSTON

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS PARODA

Š. m. kovo 12 d. Lietuvių Piliečių Draugijos II-jo aukšto patalpose, susirinko Lietuvių liaudies menu besidomintieji. Atvykusių dėmesį pirmiausiai patraukė stalas su A. Tamošaičio "Lithuanian Easter Eggs" knygomis. Kitame salės pasienyje, ilgas stalas su velykiniais margučiais. Stalo vidury keli indai darbščios Jūratės Aukštikalnienės lietuvių liaudies motyvais ir spalvingumu stebino besidomintiesiems. Keli mediniai, lyg paveikslai, labai kruopščiai išmarginti — Genės Treinienės. Po keliolika gražių velykaičių buvo: Elenos Valiukonienės, Gemos Duobaitės-Phillips ir Broniaus Banaičio.

Paminėtas ir trečias ilgas stalas — vyliojančiais, skais-

niais kepsniais išpuoštas. Tai Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyriaus rengėjų šio vakaro vaišiniui.

Paminėtinai ir stalelis tautiniu drabužių gražiais audiniais apdėtas kuriuos

E. Ribokienė susipažįsta su A. Tamošaičio knyga "Lithuanian Easter Eggs".

D. Kormos nuotr.

Stebint Laimutei Švarcaitei-Kormos, A. Tamošaitis renka gražiausią margutį.

atvežė iš Kanados Kristina Pikūnaitė.

Renginį atidarė L. T. I. Bostono skyriaus valdybos pirmininkė — Laimutė Švarcaitė-Kormos. Gražiai pasveikinusį svečius, pateikė vakaro programą ir pakvietė tarti žodį L. T. I. centro valdybos pirm. — L. Balsį. Po pirmininko malonaus žodžio — dail. V. Vizgirda pristatė savo jaunystės dienų kaimyną dail. Antaną Tamošaitį "Lithuanian Easter Eggs" knygos autorį. Ši A. Tamošaičio išėjimo antroji knyga, 1979 m. Anastazija ir Antanas Tamošaičiai išleido "Lithuanian National Costume".

Dail. A. Tamošaitis paskaitoj klausytojams gyvai pateikė daug lietuvių liaudies meno žinių. Jis sakė: puoselėti ir palaikyti liet. liaudies meną labai svarbu. Svarbiau ir už kalbą. Su menu lengviau galima išeiti į platų pasaulį. Su lietuvių kalba — tik su mokančiais lietuviškai. Per tautodailę geriau pažins mūsų tautą ir nekalbantys lietuviškai lietuviai ar kitatautis.

Po turiningos dail. Ant. Tamošaičio paskaitos, buvo parodytas spalvotas filmas "Lietuvių audinių dailė". Ekrane pamatėme A. A. Tamošaičių sodybą Kingston, Ontario. Parodyta Anastazija Tamošaitienė kaip ji skina augalus, juos verda įtaisytuose katiluose, virale — dažuose merkia siūlus, kuriuos nudažo gražiausiomis spalvomis ir audžia.

Jos austais drabužiais pasipuošę Hamiltono "Gyvataro" šokėjai, vedami G. Breichmanienės sodyboje pašoko kelis šokius. Kiek spalvų, raštų ir grožio A. Tamošaitienės austuose drabužiuose ir jų išmokytų audėjų darbuose!

Antanas ir Anastazija Tamošaičiai įsteigė "Lietuvių Tautodailės Institutą", kurio skyriai steigiasi, kur yra daugiau lietuvių.

Bostono skyriaus valdybą sudaro pirm. Laimutė Švar-

caitė-Kormos, sekr. Genė Treinienė, ižd. Dana Eikienė, meno vad. Gema Duobaitė-Phillips ir šį renginį padėjusi suruošti — Valė Čepienė.

E. Ribokienė

KITI PARENGIMAI

• Balandžio 8 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje įvyks arch. Arbo meninių darbų paroda ir paskaita "Žmogus ir kultūrinė apraiška". Paskaita bus pailiustruota skaidrėmis. Rengia LB Bostono apygarda.

• Balandžio 10 d. Laisvės Varpo pavasarinis renginys So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• Balandžio 17 d. Šv. Petro lietuvių parapijos sueiga — reunion — Lantana restorane.

• Balandžio 24 d. "Aušros" 100 metų sukakties minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• Gegužės 1 d. a. a. komp. Juliaus Gaidelio minėjimas. Rengia LMF Bostono klubas.

• Gegužės 22 d. 3 v. p. p. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos metinis koncertas-balius.

DETROIT

AUŠROS 100 METŲ SUKAKTIES PAMINĖJIMAS

Balandžio 10 d. rengiamas Aušros 100 metų pa-

minėjimas tokia tvarka:

10:30 val. šv. Antano parapijos bažnyčioje mišios už Aušros gadinės mirusius ir žuvusius.

12:30 val. parapijos salėje akademija ir meninė dalis. Paskaitą apie Aušrą skaitys dr. Algirdas Budreckis, meninę dalį atliks muz. St. Sližio vadovaujamas parapijos moterų choras ir vokalinių moterų kvartetas, įterpiant aaktoriaus Vytauto Ogilvio deklamcijas.

Taip pat bus ir dvi parodėlės. Viena Aušros gadinės spaudos ir veikėjų, — kita Tautodailės. Į paminėjimą visi Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami atsilankyti.

Paminėjimą rengia: DLK klubas, St. Butkaus ir šv. turio šaulių kuopos, ramovėnai, kūrėjai - savanoriai, birutietės, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga, ALT S-gos Detroito skyrius ir LZ S-gos Detroito skyrius.

• Aušros 100 metų minėjime, kuris įvyks 1983 m. balandžio 10 dieną šv. Antano parapijoje, bus surengtos ir dvi parodos: Aušros gadinės ir tautodailės.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

To work and live in a small congenial community. RN's — Highly motivated — for expanding OB and ICU services in 50 bed JCAH acute care hospital. Ozark community of 5,000 close to metropolitan and recreational areas. Excellent benefits. Good starting salary plus shift differential. Letter or resume in confidence.

SALEM MEMORIAL DISTRICT HOSPITAL

Attn: FRED WADDELL, Dir. of HUMAN RESOURCES
P. O. BOX 760,
SALEM, MO. 65560
314-729-0626, ext. 224. EOE (12-14)

1983 M. KELIONĖS I LIETUVĄ

17 DIENŲ: LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA

Kellonė 512: gegužės 12 - 28 \$1,699
Kellonė 714: liepos 14-30 \$1,799
Kellonė 915: rugsėjo 15 - spalio 1 \$1,699
Lankoma: 6 dienos Vilniui, 4 Rygoi, 3 Varšuvai, 1 Frankfurte

15 DIENŲ: LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kellonė 818: rugpjūčio 18 - rugsėjo 1 \$1,689
Lankoma: 6 dienos Vilniui, 4 Varšuvai, 2 Krokuvoje, 1 Frankfurte

14 DIENŲ: LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kellonė 621: birželio 21 - liepos 4 \$1,689
Lankoma: 6 dienos Vilniui, 3 Varšuvai, 2 Suvalkuose, 1 Frankfurte

12 DIENŲ: LIETUVA IR RUSIJA

Kellonė 427: balandžio 27 - gegužės 8 \$1,279
Kellonė 607: birželio 7-18 \$1,569
Kellonė 705: liepos 5-16 \$1,569
Kellonė 809: rugpjūčio 9-20 \$1,569
Kellonė 906: rugsėjo 6-17 \$1,569
Kellonė 104: spalio 4-15 \$1,279
Lankoma: 6 dienos Vilniui, 3 Leningrade, 2 Maskvoje

12 DIENŲ: LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

Kellonė 510: gegužės 10-21 \$1,329
Kellonė 719: liepos 19-30 \$1,569
Lankoma: 6 dienos Vilniui, 3 Varšuvai, 1 Frankfurte

Visi išvykimai iš New Yorko ir Bostono
Daromi giminių iškviatimo dokumentai
Dariaus-Girėno sukurto kalendorius — \$5.00
Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS

293 Auburn St.
Newton, Mass. 02166
617 965-8080/969-1190

Darnus 'Aušros' sukakties minėjimas Chicagoje

Korp! Neo-Lithuania Chicagoje ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyrius bendromis pastangomis surengė darnų ir šventišką "Aušros" 100 metų sukakties minėjimą. Į minėjimą, nežiūrint gasdiančių "oro pranašų" pranešimų, apie artėjančią audrą ir sniegą, susirinko pil-

šą. "Tegyvuoja "Aušros" dvasia", — baigė turinimą paskaitą dr. A. Budreckis.

Paskaitos mintis ir teigimus sutvirtino, tolesnė minėjimo programa. Tai dr. Audronės Karalienės-Pavilčiūtės reikiama paskaita ir vykusiai parengtos, būdingesnės ištraukos iš

viamis liudijo čia pat salėje ant vienos sienos iškabinti septyni rėmai, kuriuose sutalpinta "Aušros" bendradarbių nuotraukos, trumpos jų biografijos, parašyti darbai... Čia pat ant stalo eksponuota pilnas "Aušros" komplektas penkiose knygos (Xerox per fotografuotas). Visi tie rinkiniai, buvo paskolinti iš kolekcionieriaus Bronio Kvicklio archyvo.

Minėjimo meninę dalį atliko solistė Audronė Gaižiūnienė, dviem išėjimais padainavusi šešetą mūsų kompozitorių charmonizuotų liaudies bei jų sukurtų dainų. Solistė publikos buvo sutikta bei palydėta ilgais plojimais. Akompanavo Robertas Mockus.

Audronės dainų pertraukėlės metu minėjimo vadovė pakvietė Audronę Karalienę, Korp! Neo-Lithuania Chicago padalinio pirmininkę ir Joną Jurkūną, ALT S-gos Chicago skyriaus pirmininką, paskelbti aktą, kuriuo apdovanojami šių skyrių nariai, ilgesnį laiką dirbantieji spaudoje, išskirtinai ją remiantieji bei platinantieji, įjungiant į šią grupę ir minėjimo svečius, taip pat senus mūsų raštijos puoselėtojus. Tu būdu buvo apdovanoti: Algirdas Budreckis, Antanas Juodvalkis, Eglė Juodvalkė, Juozas Jurevičius, Vytautas Kasniūnas, Simas Kašlionis, Kazys Rožėnas ir Mečys Valiukėnas. Kiek-

Spaudos darbuotojam atžymėti plaketė, pagaminta Petro Vėbros su J. Zikaro replika "Knygnešys". P. Malėtos nuotr.

vienas jų gavo skulptoriaus Petro Vėbros skulptūrą-miniatūrą J. Zikaro istorinės skulptūros "Knygnešys". Ši skulptūra sujungta su medžio plokšte, kurioje įrašas byloja — Dėkingi už lietuviško rašto puoselėjimą ir palaikymą. Korp! Neo-Lithuania ir AL Tautinė Sąjunga. — Visas čia pasakojamas apdovanojimas buvo visiems staigmena, įskaitant ir apdovanotuosius su A. Juodvalkiu, Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos pirmininku, kuris apdova-

notų vardu tarė padėkos žodį...

Visumoje šis "Aušros" minėjimas savo programa buvo aukšto lygio, o visa jo organizacija verta pasigėrėjimo. Viso renginio vadovas filisteris dr. Leonas Kriaučeliūnas susilaukė publikos karštų padėkos plojimų. Minėjimą baigus, visi jo dalyviai buvo pakviesti prie kavos ir užkandėlių. (mv)

MOKSLO REIKALAMS SUMAŽINTO DIDUMO LIETUVOS ŽEMELAPIAI NEMOKAMAI

Lietuvos žemėlapis 1:1.000.000 mastelio, sudarytas Algirdo Gustaičio, išleistas 1982 m. Chicagoje Lietuvos šaulių Sąjungos Tremtyje ir Lietuvių Istorijos Draugijos, sumažinto didumo pasiūnčia mas nemokamai jo pageidaujantiems mokslininkams, rašytojams, taip pat istorijos, geografijos studentams. Sumažintas: 4 3/4 x 4 1/4 inčų arba 10 1/4 x 8 1/2 inčų.

Taip pat nemokamai sumažintas G. Mercator'iaus 1595 m. Lietuvos žemėlapis su lietuviškais aiškinimais. Sumažinta 6 3/4 x 11 inčų.

Kreiptis į Alg. Gustaitį, 7946 W. 4th St., Los Angeles, Ca. 90048.

Pilno didumo tie Lietuvos žemėlapiai, Lietuvos miestų herbai pardavinėjami minėtų leidėjų, svarbesnių knygų platintojų. Užsakymus galima siųsti ir LŠST cv išd.: p. S. Bernatavičius, 1513 So. 48th Court, Cicero, Ill. 60650, U.S.A.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

"Amber Holidays"

1983 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

Balandžio 20 \$1075.00	Liepos 20 - \$1338.00
Gegužės 4 - \$1075.00	Rugpiūčio 3 - \$1338.00
Gegužės 11 - \$1229.00	Rugpiūčio 17 - \$1528.00
(su Ryga)	(su Ryga)
Gegužės 25 - \$1285.00	Rugsėjo 7 - \$1338.00
Birželio 15 - \$1528.00	Rugsėjo 19 - \$1143.00
(su Ryga)	Rugsėjo 26 - \$1110.00
Birželio 22 - \$1338.00	Spalio 5 - \$1229.00
Liepos 13 - \$1528.00	(su Ryga)
(su Ryga)	

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos ir informacijos reikalų kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES.

Dr. Algirdas Budreckis skaitė paskaitą Aušros šimtmečio minėjime.

nutėlė Lietuvių tautinių namų salė gražios publikos.

Minėjimą pradėjo ir visą jo programą itin gražiai pravedė neolitanė Vida Jonušienė. Pratarmės vietoje Jolita Kriaučeliūnaitė aktorės stiliumi bei įgudimu paskaitė atgimimo dainiaus, "Aušros" bendradarbio "Jaunosios Lietuvos" poemos 13-tą giesmę.

Gražiai ir dalykiškai supažindinusi publiką su paskaitininku ir jo darbais, Vida Jonušienė, pakvietė dr. Algirdą Budreckį prie mikrofono. Jo paskaita, trukusi tik apie 40 minučių, klausytojams atskleidė "Aušros" genezę, to meto lietuvių nuotaikas, jų atsiliepimą į "Aušrą", pačios "Aušros" turinį, artimesnius bendradarbius ir lemtingą mūsų tautai įna-

"Aušros" pirmojo ir 4-5 nr. Toje pačioje linkmėje keletą ištraukų iš "Aušros" paskaitė poetė Eglė Juodvalkė, viešnia iš Europos.

"Aušros" nuotaikas ir vaizdus minėjimo daly-

A. Juodvalkis dėkoja visų plaketėm apdovantų vardu.

Sol. A. Gaižiūnienė, akompanuojant R. Mockui, atliko meninę programą kovo 20 d. Aušros šimtmečio minėjime Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

ATSISVEIKINOM A. A. KUN. STASĮ YLĄ

Stuthofo koncentracijos stovyklos kankinys, ateitininkų dvasios vadas, jaunimo auklėtojas, Nek. Pr. Marijos seselių kapelionas, redaktorius, rašytojas kun. prof. Stasys Yla, 75 metų amžiaus, lankydamasis Chicagoje, staiga mirė kovo 24 d. Loretos ligoninėje.

Kovo 12-13 d.d. dalyvavo lietuvių politinių kailinių suvažiavime, pasakė pamokslą ir visą savaitę rinko medžiagą studijai, o kovo 19 d. dar atvyko į Draugo romano premijos įteikimą ir koncertą Marijos aukštesn. mokyklos auditorijoje. Sekmadienį (III. 20 d.) nuvežtas į ligoninę sveikatą patikrinti, po keturių dienų atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Atsisveikinimas įvyko kovo 25 d. Petkaus Marquette Parko laidotuvių koplyčioje, Chicagoje. Prie karsto budėjo ateitininkų ir skautų garbės sargybos su šešiomis vėliavomis. Vyskupas V. Brizgys su būriu kunigų sukalbėjo pilną rožinį. Atsisveikinimui vadovavo Aldona Prapuolėnė, perdavusi velionio kun. Stasio pageidavimą nesakyti ilgų kalbų. Ir tikrai, visi kalbėtojai buvo santūrūs ir minėjo tik būdingesnius velionio kun. Stasio nuopelnus savajai organizacijai bei lietuvių tautai.

Su velioniu kun. Stasiu Yla atsisveikino: Ateitininkų federacijos vardu — dr. P. Kisieliū, Skautų brolijos ir seserijos — v. s. D. Eidukienė, Lietuvių bendruomenės — V. Kleiza, BALFO — M. Rudienė, Plunksnos bičiulių — K. Bradūnas, Kunigų seminarijos ir "Dvidešimtojo amžiaus" redakcinio kolektyvo — kun. J. Prunskis, jaunimo vardu R. Šoliūnaitė, o D. Polikaitytė, P. Pėkutė ir E. Saliklis paskaitė velionio sukurtas dienos maldas.

Kalbėtojų eilę užsklėdė Lietuvių politinių kalinių vardu — P. Narutis, kartu

sėdėjęs Stuthofo koncentracijos stovykloje. Nuskaubė Lietuvos himno ir Marijos giesmės žodžiai.

Visi kalbėtojai jautriai prisiminė velionio kun. Stasio Ylos kuklumą, kūrybingumą ir savęs atidavimą Dievo ir Lietuvos tarnybai.

Po pamaldų švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, kurias laikė vysk. V. Brizgys su būriu kunigų, solo giedant operos solistei Dainai Stankaitytei, kun. prof. Stasio Ylos karstas išlydėtas į Putnamą, Conn., kur velionis nuolat gyveno.

Atsisveikinime ir pamaldose dalyvavo labai daug žmonių, nors velionis kun. Stasys Yla ir nebuvo Chicago gyventojas, bet savo raštais ir veikla žinomas visiems lietuviams.

Ilsėkis ramybėje Lietuvos kankiny!

KNYGOS SUTIKTUVĖS

Prof. dr. Rimvydo Šilbajorio knygos "Žodžiai ir prasmė" sutiktuvės įvyko kovo 26 d. Jaunimo Centro kavinėje. Vakaronę pradėjo Rimas Dirvonis, pasveikinęs gausiai susirinkusius svečius ir vadovauti pakvietęs knygos redaktorių Liūtą Mockūną.

Knygos įvertinimą pateikė literatūros kritikė prof. Violeta Kelertienė. Savo paskaitoje ryškino dr. R. Šilbajorio kritikos gerąsias ir silpnąsias puses, jo pastangas skaitytojus supažindinti su ok. Lietuvos rašytojų kūryba, perleidžiant per literatūros kritiko prizmę.

Knygoje "Žodžiai ir prasmė" (literatūra šiandien Lietuvoje), yra dr. R. Šilbajorio straipsniai ir recenzijos, išspausdintos išėjimo perijodikoje, daugiausia Metmenyse. Aptariama poezija, proza ir drama, literatūros teorijos, studijiniai straipsniai.

Dr. R. Šilbajoris yra Slavistikos profesorius Ohio valstijos universitete. 1970 m. Oklahomos universiteto leidykla išleido anglų kalba dr. R. Šilbajorio studiją — Perfection of Exile, kurio-

je rašo 14 išėjimo rašytojų.

Antro kaimo aktoriai: Jūratė Jakštytė, Eugenijus Būtenas ir Juozas Kapačinskas, dalyvaujant ir prievaizdai Titui Antanaičiui, perdavė dr. R. Šilbajorio knygos mintis, o taip pat ir poros rašytojų gyvą žodį iš juostos. Patraukliausias buvo Juozo Marcinkevičiaus "Čičinskas", sulaukęs publikos didžiausio dėmesio.

Vakaronę užsklėdė pokalbis redaktoriaus Liūto Mockūno su dr. Rimvydu Šilbajoriu, apie knygų leidimą ten ir čia ir daugelį kitų literatūrinių klausimų. Pabaigoje L. Mockūnas padarė kai kurias išvadas ir pastabas apie pasirodžiusią knygą "Žodžiai ir prasmė", padėkojo klausytojams ir visiems programos dalyviams.

PRAMOGINĖS MUZIKOS KONCERTAS

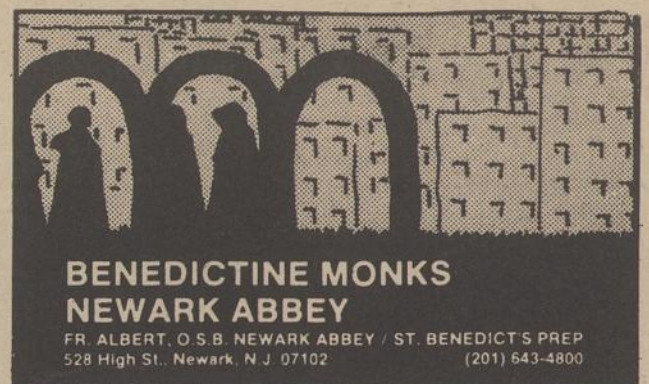
Chicagoje labai domimasi "Margučio" rengiamu koncertu kuriame programą atliks Lietuvoje išgarsėjęs Klaipėdos "Kopų balsų" estradinio ansamblio vadovas ir dirigentas m. Arvydas Paltimas ir to ansamblio pagrindinė solistė Nelė Paltienė. Vos tik paskelbus rengiamą koncertą, susilaukta daug bilietų užsakymų. Dabar bilietai jau gaunami "Margučio" raštinėje ir Vaznelių prekyboje. Koncertas įvyks gegužės 8 d. Jaunimo Centre.

Arvydas ir Nelė Paltinai, pasinaudodami Sovietų Sąjungos ir Vakarų Vokietijos pasirašyta šeimų sujungimo sutartimi, praėjusių metų rugsėjo mėnesį atvyko į Vak. Vokietiją ir dabar kuriasi Manheimo mieste. Muz. A. Paltinas talkininkauja Vasario 16 gimnazijoje, o sol. N. Paltienė jau kelis kartus dainavo gimnazijos renginiuose. "Margučio" pakviesti Paltinai koncertuos Chicagoje ir kituose JAV bei Kanados miestuose.

• Kazys Veselka, dailininkas-aktorius, staiga mirė kovo 25 d. Chicagoje, sulaukęs 60 m. amžiaus. Nuėmimo liko žmona Aldona, dukta Rasa, sūnus Linas ir kiti artimieji.

Petrus Petrutis, "Margučio" vedėjas, kalba dail. Laimos Simanavičiūtės parodos atidaryme Čiurlionio galerijoje. Greta stovi dail. L. Simanavičiūtė. Surengtą parodą aplankė virš 300 žmonių.
J. Tamulaičio nuotr.

BENEDICTINE MONKS NEWARK ABBEY

FR. ALBERT, O.S.B. NEWARK ABBEY / ST. BENEDICT'S PREP
528 High St., Newark, N.J. 07102 (201) 643-4800

To be a Holy Ghost Father or Brother

IS to realize you are needed to help others, especially the less privileged
IS to follow in the footsteps of those ready for the most challenging work in the Church
IS to see that the growth of the Church depends upon What YOU are willing to do about it.

I am interested in becoming a ☐ Priest ☐ Brother and would like to know more about the HOLY GHOST FATHERS.

Name _____

Address _____

City _____ State _____ Zip _____

School _____ Grade _____

Send to: FATHER ROBERT SPANGENBERG

The Spiritan Vocation Office
Duquesne University, Pittsburgh, Pa. 15282
412-765-0733

Kr. Donelaičio lit. mokyklos Chicagoje mokiniai atlieka montažą Vasario 16 minėjime.
J. Tamulaičio nuotr.

AUSTRALIJOJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAI

Ir šiais metais Melbourne įvyko dvigubas mūsų Nepriklausomybės šventės minėjimai. Pirmasis iš jų buvo diplomatinis, kurį suruošė LB Apylinkės valdyba, pakviesdama įtakingus asmenis, norint juos supažindinti su Lietuvos padėtimi. Šiame priėmime dalyvavo federaliniai ir valstijų senatoriai, opozicijos atstovai, JAV generalinis konsulas James White, Melbourne katalikų arkivyskupas dr. Little, atsargos karių Victorijos pirmininkas, Amnesty International pirmininkas ir kiti kviestiniai svečiai. Ministerio pirm. M. Fraser sveikinimą ir linkėjimus atgausti laisvę, perdavė senatorius D. Hamer.

Ižanginį priėmimo žodį tarė Melbourne Apylinkės pirm. R. Šemeta, savo turininga kalba iškeldamas Lietuvos padėtį ir pasitikėjimą Jungtinėmis Tautomis, kurios turi ginti silpnųjų teises. Tostą už karalienę pakėlė Alg. Šimkus, savo kalboje iškeldamas laisvės trūkumą Lietuvai. Nuoširdų ir šiltą lietuviams žodį tarė arkivyskupas dr. Little.

Priėmimas praėjo labai gražioje nuotaikoje ir jis mums yra tuo naudingas, kad jame užmezgama artimos pažintys su aukštais valdžios ir kitais pareigūnais, kurie, reikalui esant, visuomet labai stipriai remia Lietuvos reikalus.

Lietuviškasis minėjimas Melbourne prasidėjo vasario 20 dieną su specialia lietuviškąja valandėle, kurią paruošė G. Žemkalnis. Iškilmingas pamaldas atnašavo klebonas kun. Pr. Vaseris, bažnyčioje su vėliavomis dalyvaujant paskiroms organizacijoms. Pamaldų metu giedojo P. Morkūno diriguojamas parapijos choras.

Iškilmingasis minėjimas vyko Lietuvių Namuose, kurį atidarė Apyl. vicep. A. Žilinskas. Įnešus vėliavas, J. Rūbas perskaitė Nepriklausomybės Aktą ir kun. P. Vaseris — invokaciją. Buvo pagerbti ir Melbourne gyveną trys savanoriai kūrėjai, tai: A. Tamulevičius, J. Giedraitis ir A. Ūselis, jiems įteikiant simbolines dovanėles. Pagrindinio minėjimo kalboje, studentas A. Vaitiekūnas palietė paskirus Lietuvos ir lietuvių, ypatingai jaunimo, rūpesčius, pabrėždamas, kad išeivijos jaunimo tarpe, nors lietuvių kalba ir nėra jaunimo kalba ir nors jie tarpusavyje ir kalbėdamiesi angliškai, jaučiasi išdidūs, kad yra lietuviškos kilmės ir visi Lietuvos reikalai jiems yra labai artimi ir jie juos gerai žino. Baigdamas sa-

vo kalbą, kurią palydėjo gausūs plovimai jis pareiškė viso jaunimo vardu norą, kad sekantis Jaunimo Kongresas būtų suruoštas Australijoje.

Po paskaitos Australijos Liet. Fondo atstovas S. Lipčius įteikė dovanas V. Bruožytei, kaip geriausiai baigusiai lietuvių kalbos kursui ir jauniems žurnalistams: V. Tamošaitytei, A. Klupšui, Br. Žumeriui ir J. Rukšėnui. Didžiausia premija 500 dol. buvo paskirta Jaunimo Sąjungos pristatytam kandidatui Alg. Karazijai, kaip labiausiai visuomeniškoje lietuviškoje veikloje pasižymėjusiam jaunosios kartos atstovui. Meninėje programoje P. Šiurna paskambino pianinu, J. Rūbas

padainavo, J. Mikštas skaitė savo poezijos, V. Bruožytė dainavo, tautinių šokių grupė "Klumpakojis" pašoko ir minėjimo meninė dalis buvo baigta sambūrio Dainos dainomis, kurias dirigavo B. Prašmutaitė. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

ADELAIDĖJE Nepriklausomybės minėjimas buvo pradėtas pakeliant vėliavas Lietuvių Namų ir Lietuvių Katalikų centre, kur dalyvavo daug žmonių. Iškilmingos pamaldos buvo atlaikytos šv. Kazimiero bažnyčioje. Meninė dalis vyko Lietuvių Namuose ir pradėta įnešant organizacijų vėliavas. Minėjimą atidarė V. Vosylius, chorui Lituanija sugiedant "Kovoje jūs žuvote" ir D. Baltutytei padėklamuojant. Pagrindinę minėjimo paskaitą skaitė Č. Zamoiskis. Meninė

dalį, daugumoje, atliko jaunieji Adelaidės menininkai. Vakare buvo nuleista vėliava ir, sugiedojus Marija, Marija ir Tautos himną, Nepriklausomybės minėjimas buvo baigtas.

CANBEROJE minėjimas buvo pradėtas pamaldomis bažnyčioje, kurias atlaikė iš Sydnėjau atvykęs kun. P. Mortūzas. Iškilmingasis minėjimas vyko Lietuvių Namuose, kurį atidarė Apyl. pirm. A. Balsys, paprašydamas minutės atsistojimu pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę. Minėjimo paskaitą skaitė iš Newcastle atvykęs A. Šernas, nušviesdamas mūsų praeitį ir nagrinėdamas ateities viltis. Minėjime dalyvavusi senatorė M. Reind tarė nuoširdų žodį ir sveikino lietuvius, linkėdama Lietuvai laisvės. Po to sekė dr. K. Kemežio pranešimas ir V. Martišiaus

apibudinimas būsimųjų lietuvių Dienų sostinėje. Įdomus buvo M. Mauragio ir R. Daukaus Baltijos skautų tunto sueigos pravedimas.

GAISRAI AUSTRALIJOJE

Pietų Australijoje ir Victorijoje prieš dvi savaites buvo labai dideli ir žiaurūs miško gaisrai (bush fire), kurie sunaikino arti 2000 namų ir juose žuvo rekordinis Australijoje 73 žmonių skaičius. Šiuose gaisruose nukentėjo, kiek dabar yra žinoma, ir trys lietuvių šeimos, tai Juozas Žukauskas, žinomas mūsų rašytojas ir buvęs "Mūsų Pastogės" redaktorius, Vytautas Vaitkus, skautininkas ir Malakūnas. Australijos vyriausybė paskyrė didelę sumą pinigų, kai be to yra daromi visur paskiri pinigų rinkimo vajai.

Užjūrinis paskambinimas leidžia jums girdėti jų šypseną.

Kažkaip Italija neatrodo taip toli kada jūs skambinate.	Rate levels	10 mins.	Hours
	EUROPE	Including tax	
Yra taip gera vėl girdėti jų balsus, beveik lyg būtumėte kartu su jais.	Standard	\$14.77	7am-1pm
\$8.88 už 10 minučių yra žema kaina	Discount	11.10	1pm-6pm
Italijai ir daugumai kraštų Europoje, kada jūs patys išsukate numerį naktį nuo 6 val. vak. iki 7 val. ryto.	Economy	8.88	6pm-7am

Jeigu jūs turėtumėte klausimų dėl užjūrio skambinimų, išsukit nemokamai numerį 1 800 874-4000. Mes atsakysime į visus jūsų klausimus ir pasakysime kaip lengva išsukti tarptautiniam skambinimui.

 Ohio Bell

Pavasario koncertas Brooklyne

Tradicinis Laisvės žiburio radijo pavasario koncertas įvyks š. m. balandžio 9 d. 7 val. vakare Kultūros židinyje, Brooklyne, N. Y.

Šiais metais Laisvės žiburio vadovybė nusprendė New Yorko ir apylinkių publikai duoti nuotaikingai linksmą programą pakviesdama humoristą Vitalį Žukauską, minintį 40 m. scenos darbuotės jubiliejų ir dar New Yorke negirdėtą mergaičių trio iš Montrelio, vad. A. Stankevičiaus. O po programos svečių palinksminimui estradinį vietą "Jinai ir trys gintarai" vadovaujama V. Dalgirdo.

Humoristas Vitalis Žukauskas mūsų lietuviškai visuomenei gerai pažįstamas, nes jau 40 metų be jėgkio nuovargio ar pertraukos linksmina šaviškius. Savo teatro karjerą pradėjo Kaune 1942 m. Lietuvos Valst. Dramos Teatre lankydamas studiją ir dalyvaudamas dramos pastatymuose ir koncertuos kaip pranešėjas.

Vėliau išvyko režisūros studijoms į Vienos Universitetą. Karo įvykių eigą atsidūrė Berlyne ir su kitais mūsų menininkais važinėjo po Vokietiją su programa saviesiems.

Po karo dalyvavo Augsburgio profesiniam lietuvių dramos teatre o paskui kabarete "Klumpė" ir su gastrolėmis lankė DP stovyklas.

Amerikoje vadovavo Brooklyno vaidintojų trupėi, režisavo kitoms grupėms veikalus ir gastroliauvo.

Daugiausiai pažįstamas "Vieno žmogaus teatro"

vardu su savo humoristinėmis programomis ir plačiau siai gastroliavęs aktorius. Jis aplankė beveik visas lietuvių viensėdijas Amerikoje ir Kanadoje, Pietų Amerikos lietuvių — Kolumbijoj, Brazilijoj, Argentinoje, Urugvajui ir Venezueloje, 2 kart buvo Australijoje, jo programos matė Vokietijoje, Anglijoje, Skotijoje, Prancūzijoje, Italijoje gyvenantieji tautiečiai.

Kaip teatrologas priklausio įvairioms šios srities draugijoms, bendradarbiauja spaudoje teatro klausimais, turi parašęs daug radijo vaidinimų, yra surinkęs didžiulį teatro archyvą ir ruošia knygą apie Lietuvos Teatrą.

Šiuo pavasarinio Laisvės žiburio koncertu bus atžymėta New Yorke V. Žukausko teatrinio darbo jubiliejus.

Idomu bus pasiklausyti jaunų mergaičių dainavimo. Iš spaudos teko patirti, kad tai muzikaliai iškilus trio, kurio smagu klausytis, o akiai miela žiūrėti į jaunystę žėrinčiais lietuvaiteis.

"Jinai ir trys gintarai" savo dainomis ir šokių repertuaru jau ne kartą yra linksminę publiką ne tik New Yorke, bet ir kitose lietuvių kolonijose ir visur buvo maloniai sutikti ir ši kartą suteiks klausytojam džiaugsmo.

Tikimasi, kad New Yorko ir plačios apylinkės radijo klausytojai įvertins rengėjų pastangas ir gausiai atsilankys į pavasario koncertą — šokių paremti Laisvės žiburio programos išlaidų kymą. (LZ)

Atominių ginklų užšaldymo klausimu žmogaus teisių konferencijoje kalba "The Register" redaktorius Alan Bock. Dešinėje Robert W. Farrand — Valstybės departamento atstovas.

V. Stoko nuotr.

LOS ANGELES

MOMENTAIŠ IŠ ŽMOGAUS TEISIŲ KONFERENCIJOS

Kovo 12 Los Angeles mieste Amerikos Baltų Laisvės lyga suorganizavo antrąją žmogaus teisių konferenciją, kurioje buvo svarstomi kelios su Baltijos valstybių klausimu susijusios temos, k. t. "Pasi-priešinimo sąjūdžiai ir žmogaus teisių pažeidimai sovietų okupuose Baltijos valstybėse", "KGB pirštai bandyme nužudyti popiežių Joną Paulių II; to įvykio reikšmė Baltijos tautoms ir Lenkijai", "Adropovas, popiežius ir Baltijos valstybės", "Karas Afganistane ir baltų karo belaisviai", "Žurnalistikos atsakomybė atominių ginklų užšaldymo kontroversijoje".

Kalbėtojais buvo pakvies-ti žymūs tų klausimų specialistai: Paul Henze — Carterio administracijoje buv. Tautinės Saugumo Tarybos narys, pravedęs tyrinėjimus atentato prieš popiežių klausimu ir paskelbęs seriją straipsnių "The Christian Science Monitor" dienraštyje ir "Reader's Digest" leidinyje; Alex Alexiev — Rand korp. vyr. tyrinėtojas, daugelio studijų apie Sovietų Sąjungą ir Rytų Europą autorius; Alan Bock — "The Register" dienraščio vedamųjų štabo narys; Sergejs Zamasčikov — 1979 į Vakarus pabėgęs Rygos komjaunimo I-sis sekretorius, 1968 baigęs gimnaziją Šiauliuose; dr. Shir Ali Miskiyar — afganų laisvės kovotojų ryšininkas.

Amerikos vyriausybei atstovauti specialiai konferencijon atvyko Robert W. Farrand — Valstybės dept. Rytų Europos ir Jugoslavijos skyriaus direktoriaus pavaduotojas ir Gynybos dept. atstovavo ats. aviacijos pulk. Leon K. Pfeiffer iš Pentagono.

Oficialūs baltų atstovai svarstybose buvo Heino Jo-

gis (estas) Amerikos Estų Tautinė Taryba, Maris Mantenieks — Amerikos Latvių Sąjunga, Daiva Kezienė — JAV Lietuvių Bendruomenė ir Adrius Eiva — afganų laisvės kovotojų treneris. (jk)

RENKA AUKAS PL DIENOMS

Lietuvių Bendruomenės Vakarų Apygarda ir Apylinkės renka aukas Pasaulio Lietuvių Dienoms. Šv. Kazimiero parapijos kieme kiekvieną sekmadienį bus LB valdybų nariai, kuriems bus galima įteikti aukas. Aukos nurašomos nuo valstybinių mokesčių, o paaugę 500 dol. ar daugiau gaus po 2 bilietus tai dienai į visus renginius Chicagoje ir bus įrašyti į Pasaulio Lietuvių Dienų leidinį. Tegul nelieka nė vieno lietuvių ne-

prisidėjusio prie šio milžiniško užmojo, kurio pasisekimas paliudys mūsų tautinę sąmonę ir kultūrinį pasididžiavimą.

Šiuo metu numatyta sekantys renginiai lėšoms telkti:

Balandžio 30 d. — Šv. Kazimiero parapijos salėje Jaunimo Sąjungos Los Angeles skyrius ruošia labai įdomų balių. Bus gera nuotaika ir daug netikėtumų. Praleiskite vakarą su jauniu, paremkite jų kelionę į Jaunimo Kongresą.

Gegužės 15 d. — LB Los Angeles apylinkė ruošia linksmą gegužinę pas M. ir V. Gedgaudus. Bus daug įvairumų, skanus šiltas maistas ir gera nuotaika!

Ruoškitės dalyvauti ir paremti Lietuvių Bendruomenės veiklą. Smulkesnių informacijų bus vėliau.

(an)

FILMAS IR PASKAITA APIE PIRMĄJĄ PAGALBĄ

Registruota gailestingoji sesuo Birutė Prasauskienė (RN), kuri jau septyneri metai dirba Torrance ligoninės kritiškų širdies ligų skyriuje, š. m. balandžio mėn. 17-tą d., sekmadienį, Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapijos salėje, 12:30 val. p. p. rodys filmą ir skaitys paskaitą apie pirmąją pagalbą ištikus širdies smūgiui (CPR).

Visi losangeliečiai lietuviai kviečiami šios labai svarbios paskaitos išklau-syti. Įėjimas nemokamas.

Po paskaitos bus kava ir užkandžiai.

Ruošia D. L. K. Birutės Draugijos Los Angeles skyrius.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LIVE FOR THE PRAISE OF HIS GLORY

PASSIONIST NUNS RESPOND TO A CONTEMPLATIVE CALL TO:

REMEMBER THE PASSION OF CHRIST, PRAY, DO PENANCE, BE POOR, LIVE IN SOLITUDE

SO THAT THEY MIGHT BE "LOVE IN THE HEART OF THE CHURCH" AND BRING THE NEEDS OF ALL TO THE HEART OF GOD.

DO YOU THINK THAT GOD IS CALLING YOU TO THIS LIFE-STYLE OF THE PASSION? If so, contact Mother Mary Theresa, C.P., Our Lady of Sorrows Monastery, 2715 Churchview Avenue, Pittsburgh, Pa. 15227 Telephone (412) 881-1155

Ohio's New \$1 INSTANT Lottery.

Ohio nauja akimirksnio loterija — OHIO JACKPOT. Tai beveik lošimas tikra slot mašina. Su tikra kombinacija jūs galite laimėti iki \$10,000! Ir kada iškeičiate "Free Ticket" jūs automatiškai patenkate į Grand Prize traukimą lošimo pabaigoje laimėti \$5,000, \$10,000, \$20,000, \$40,000 ir aukščiausią premiją \$1 milijoną!

Laimėjusieji bilietai turi būti patvirtinti Ohio Lottery. An equal opportunity employer.

Septynios dienos Clevelande

Aurelija Balašaitienė

PASITINKANT 'LIETUVIAIS NORIME IR BŪT' AUTORE

Po daugiau negu penkerių metų sunkaus ir įtempto darbo, pagaliau atspausdintas lietuvių kalbos vadovėlis lietuviškai nekalbantiems. Tokio vadovėlio jau buvo seniai laukiama ir dr. Danguolė Tamulionytė, patyrusi pedagogė ir svetimų kalbų dėstytoja, tą spragą užpildė. Tai stambi, gausiai iliustruota, kietais viršeliais knyga, padalinta į tris dešimtis pamokų, kurios moderniu metodu ne vien padeda mokytis lietuvių kalbos, bet trumpai supažindina su lietuvių tautos kultūros pagrindiniais elementais ir istorijos svarbiausiais įvykiais. Knyga pavadinta 'Lietuviais norime ir būt'.

Knygos sutikimą rengia Clevelando Sv. Kazimiero Lituanistinė mokykla š.m. balandžio 10 dieną 4 val. p.p. Lietuvių namuose. Iš Chicago atvyksta LB Svetimo Tarybos pirmininkas Jonas Kavaliūnas prie tos knygos leidimo daug prisidėjęs. Meninę programą atliks Bernardas Prapuolenis, kuriam akompanuos Kristina Kuprevičiūtė. Apie pačią knygą kalbės rašytojas ir pedagogas Vacys Kavaliūnas. Ponia Karin Wishner, buvusi dr. Tamulionytės lietuviųkalbos kursų lankytoja, svetimų kalbų dėstytoja ir žinovė, taip pat anglų kalba ngrinės vadovėlį.

Prieš sutinkant knygą, buvo įdomu pasikalbėti su jos autore, idėjusią į tos knygos rašymą eilę metų, kad iš jos pačios lūpų būtų galima patirti, kas ją paskatino tokiu darbui.

'Esu dėkinga savo tėvams, kurie man įkvėpė meilę savai kalbai, ypatingai savo motinai' - kalbėjo dr. Tamulionytė. 'Žinojau, kad visada buvo iškoma tinkamo vadovėlio lietuvių kalbai, kuriuo galėtų pasinaudoti lietuviškai nekalbantys vaikai ir kuriems jos mokytis reikia svetimos kalbos metodo, žvelgiant į gyvenimą realiai ir praktiškai. Vaikai ar paaugliui nėra prasmės kalbėti apie idealus, todėl yra svarbu, kad mokslui paruošta medžiaga būtų patraukli ir įdomi. Kalbos mokytis yra sunku nes toje mokslo srityje nėra vietos diskusijoms. Kalba turi taisykles, be kurių jos išmokti negalima. Todėl svarbu vadovėlį padaryti tokį, kad jis būtų visapusiškai patrauklus tiek savo turiniu, tiek išvaizda, keltų pasididžiavimą ir pasigėrėjimą. Tuo pačiu ir pats lietuviškumas yra teigiamai pristatomas. Besimokant kalbos, žodį reikia pamatyti, apsaityti ir parašyti, įtraukiant galimai daugiau kūno pojūčių. Spalvotos iliustracijos taip pat yra svarbi sėkmingo mokymo dalis, nes dabar vaikai auga labai spalvingame pasaulyje - visi turi spalvotas televizijos aparatus, spalvotas nuotraukas, vadovėlius, net ir dienraščius, kurie reklaminius puslapiai jau yra spalvoti. Taigi kodėl lietuvių kalbos vadovėlis turėtų būti juodai-baltas? Tai nėra pataikavimas, o tik realus atsižvelgimas į vaikus su-

pančią aplinką ir prisiderinimas prie tos aplinkos, kad tikslas būtų pasiektas pačiu geriausiu metodu. Kiek dėčiau lietuvių kalbą viakams, nemo-kantiems lietuviškai, tiek jutau, kad jie labai noriai mokosi. Tai dar vienas momentas, kuris mane vertė jiems pareikšti dėkingumą už jų pastangas. Mano vadovėlio dėstymo metodas yra pritaikytas svetimos kalbos dėstymui. Taip apie savo knygą kalbėjo dr. Danguolė Tamulionytė.

Dr. D. Tamulionytė jau daugelį metų dėsto lietuvių kalbą vakariniuose kursuose, tęsdama savo pradėtą darbą Vysk. Valančiaus Lituanistinėje mokykloje. Mokyklai užsidarius, jos kursai pasiliko tą garbingą vardą. Jos kursantų tarpe yra įvairaus amžiaus ir įvairių profesijų asmenų, kurie kursui noriai lanki ir kurie gali pasidžiaugti savo lietuvių kalbos pažanga. Todėl netenka stebėtis, kad autorė pasiryžė imtis vadovėlio rašymo, tu-

rėdama gerą žiupsnį ne vien mokslinio pasiruošimo, bet ir ilgametės patirties.

Reikia tikėtis, kad visuomenė tuo vadovėliu susidomės ir ji platins, ypatingai tarpe tų šeimų, kurios - neturėdamos sąlygų pasiekti lituanistinių mokyklų - puikiai galės pasinaudoti ta knyga. Ne paslaptis, kad vadovėlio išleidimas kainavo stambia pinigų suma, todėl ir jo kaina gali kai kam pasirodyti gan aukšta. Tačiau reikia atkreipti dėmesį į tai, kad visi vadovėliai (vietinių mokyklų) yra brangūs, o šitos knygos kursas gali būti padalintas į du metus. Atsižvelgiant į vadovėlio vertę, investavimas atneš retai teikiamą nuostabią naudą.

Sv. Kazimiero Lituanistinė mokykla ir mokyklos tėvų komitetas šios knygos pristatymą organizuoja - tuo ne vien paremiant dr. Tamulionytės darbą - kaip švietimo instituciją, kurios pirminis uždavinys yra lietuvių kalbos mokymas ir propagavimas, jaučiant pareigą tokio pobūdžio darbą visokeriopai remti.

NERINGOS TUNTO VADOVĖMS PASIKEITUS

Praktiškoje skautybėje tuntas yra pagrindinis veiklos vietas, nes jame dirba, auklėjasi ir bręsta gyvasis prieauglis nuo mažametės paukštytės ar vilkiuko iki suaugusio studentiško metų jaunuolio. Todėl kiekvienas tunto veiklos žingsnis turi būti gerai apgalvotas, įvertintas ir atžymėtas.

Tuntui vadovauti nepakanka gero noro patyrimo. Tuntininkė turi turėti neišsemiamą kantrybę, visuomeninį takumą, pedagoginį pajautimą ir aibes laiko. Tai organizacija, reikalaujanti iš savo vadovų visiško atsidavimo, būdama pastovaus, metodinio - beveik kasdieninio - darbo rėmuose. Kiekviena vadovė per savo kadenciją įneša ką nors naujo ir palieka savo pėdsakus ateičiai.

Š.m. kovo 28 dienos vakare Clevelando Neringos Tunto tuntininkė v.s. t.n. Stefa Gedgaudienė, baigusi savo trijų

metų kadenciją, tuntininkės pareigas perdavė fil. Danguolei Vodopalienei iškilmingos sveigos metu. Sueiga pravedė ps. Julija Taorienė, o jaunos vadovės ją pajavairino jų pačių sukurtais kupletais, kuriuose jos apdainavo 'sesė Stefa', kartodamos refreną 'Sese Stefa, koks skautavimas smagus!'. Vėliavos perdavimo ceremonijos metu buvo jaučiama pakiliai sentimentali nuotaika, naują tunto vėliavą - kurios pašventinimą tuntas neseniai iškilmingai atšventė - perduodant iš vieno rankų į kitas. Buvo vusi tuntininkė neaplenkė nei vieno asmens, kuris savo darbu buvo prie tunto veiklos prisidėjęs. Buvo gražus vaizdas, kai visi vienetai, su atskirais šūkais, savo buvusią vadovę apdovanojo gėlėmis. Sesei Danguolei buvo perduotas ir Tunto 'Neringos' grafikos simbolinis paveikslas, ir tunto dai-

na su gaidomis. Ir ji buvo sutikta su gėlėmis. Trumpas lauras buvo nuotaikingas ir linksmas.

Pažymėtina, kad sesė Gedgaudienė savo kadencijos metu atliko vieną nepaprastai reikšmingą darbą: ji priaugino išsiai eilę naujų vadovų, jas pristatydamas pagarbiu skautininkės kaklaraiščiui ir tuo sudarydamas stiprų jaunų vadovų būrį, kuris turi ne vien tik patyrimą, bet ir autoritetą. Jos yra: Belzinskienė Danutė, Civinskienė Ingrida, Juodišūtė Virginija, Nasvytė-

tė Vilija ir Nijolė Rukšėnienė. Tai išsidėmėtinai nuopelnas, su rimtu žvilgsniu į ateitį ir tikru jaunimo skatinimu eiti vyresniųjų pėdomis. Tai bene vienas iš gražiausių dovanų, kurias tunto vadovė gali palikti baigdamas darbą.

Gausus uniformuotų skautininkių ir visų skautiškojių vienetų vadovų dalyvavimas rodė skautišką solidarumą ir suteikė naujai tuntininkei bendro darbo užtikrinimą. Padėka priklauso sesei Gedgaudienei, o geriausi linkėjimai sesei Danguolei Vodopalienei.

VIENOS PARODOS ĮSPŪDŽIAI

Jei meno kritikai užsiima meno kūrinių klasifikavimu, technikos analize bei meninio krypties aiškinimu, tai eiliniam meno mylėtojų ir žiūrovui tėra svarbus įspūdis, kurį jaučia žiūrėdamas į meno kūrinių. Jau istorija rodo, kad ne visada kritikai yra teisūs, nes meno kūrinių išliekamumą nusprendžia tik masė, kuria remiasi visos kūrybos šakos. Savo laiku prancūzų impresionistai buvo niekinami. Verdi pirmoji opera buvo nušvilpta. O gyvenimo raida patvirtino lotynišką priežodį 'Vox populi, vox Dei' (tautos balsas - Dievo balsas).

Tokiomis mintimis apsišarvavusi aplankiau Clevelando Korp! Giedros suruoštą dailininkės Nijolės Palubinskienės meno parodą, įvykusią š.m. kovo 26-27 dienomis Clevelando Lietuvių Namuose. Grafikė Nijolė Palubinskienė mūsų visuomenei yra gerai pažįstama kaip pripažinta menininkė, su savo kūrinių dalyvaujanti ir mūsų kolonijų ir amerikiečių meno parodose, kruopšti ir produktyvi mūsų knygų bei periodikos iliustratorė ir 1982 metų Ohio Lietuvių Gydytojų kultūrinės premijos laureatė.

Salėje iškabinti 42 įvairios technikos paveikslai reikalauja specialaus žiūrovo dėmesio, nes kiekviename kūrinyje yra tiek nuotaikos, tiek minties konglomerata. Kuo ilgiau stebi, tuo daugiau tie paveikslai kalba. Medžio raižiniai, ofortai, piešiniai spalvotu rašalu apima įvairias temas, kurioms išreikšti dailininkė naudoja su gyvintą, dinamišką gamtą, pilną ekspresijos, su geroku

melancholijos žiupsniu. Gamtos vaizduose dominuoja Dainavos stovyklos aplinka, net keliais paveikslais vaizduoja Spygliaus ežerėlį skirtingose nuotakose. Pavasario vaizduose, naudojant pastelines pavasariškas spalvas - melsvą ir žalsvą - jaučiamas savotiškas liūdesys. Neva tai melsvas dangus slepia grąsiai pilkumą, o vienišas, pilnai sužaliavęs medis savo šakomis priešinas pavasario nuotaikai, pašiuręs ir palinkęs.

Mėgsta ji ir žmones naudoti savo kūrinių centriniemis figūromis. Stai beveik prancūziško stiliaus Renoir'o mados skrybelaitė pasidabinusi mergina neatrodo savo šventiška skrybelaitė patenkinta. Jos veidas lieka šaltas, susimastęs, nepriklausomas nuo skrybelaitės siūlomos nuotakos. Jonukas su gitara nesidžiaugia jos skambesiu, bet jaučiasi priverstas uždėti savo mažas rankas ant jos stygų.

Zavūs žiemos vaizdai, akinantys savo svoriu sulaužyti jau ir taip palinkusias šakas. 'Apšalęs mėnulis' - žalsvas mėlynas dugne - skleidžia abejingą šaltį aplinkui save ir siekia net ir iš tolo jį matančius žiūrovus. Psalmių ciklas - savo elegantiška, lengva technika, pastelinėmis rusvai oranžinėmis spalvomis - reiškia mažiau religinę nuotaiką, bet daugiau iškelia psalmių poezijos grožį, kaip tai ir patvirtino pati dailininkė. 'Psalmių' ciklas buvo išstatytas Clevelando meno muziejaus religinėje parodoje.

Prisimenant jos kūrinių ankstyvesnes parodas džiugu konstatuoti, kad menininkė nesustojo vietoje, nesustingo savo technikoje, bet ieško naujų temų ir naujų būdų savo kūrybiniam polėkiui išreikšti. Jei anksčiau dominavo juodai-balti ofortai, labiau linkę į sustingusią emociją, tai dabartinė kūryba atrodo išsilaiviusi iš savotiškų varžtų, gyva, šviesesnė dinamika, pasidabinusi spalvomis. Nestinga melancholijos ir liūdesio, bet vietomis prasiveržia troškimas kilti į šviesą, dar nepajėgiant galutinai apsispręsti už optimistiškesnes, žaismingesnes nuotakas, pav. šventinė skrybelaitė, gitara, virš sniego skriejantis paukštis.

Nežiūrint perkrauto renginių kalendoriaus, Nijolės Palubinskienės parodą gausingai lankė publika. Menininkei reikia linkėti sėkmės jos tolimesniame kūrybiname darbe o giedrininkėms padėka už taip skoningai surengtą parodą, kurioje vyravo baltų velykinių lėlių dekoratyvinė nuotaika ir grožis.

Pasibaigus 3 metų kadencijai, keičiantis Neringos tunto tuntininkėms, atsisveikina ir sutinka dirbusios kartu. Iš kairės vs. fil. Malvina Švarcienė, buv. tuntininkė vs. tn Stefa Gedgaudienė, naujoji tuntininkė fil. Danguolė Vodopalienė, vs. tn Regina Nasvytienė. J. Garlos nuotr.

**ŽALGIRIO ŠAULIŲ
KUOPOS SUSIRINKIMAS**

Žalgirio šaulių kuopos Clevelande metinis narių susirinkimas įvyko kovo 26 d. Lietuvių namuose. Susirinkimą atidarė kuopos pirm. Br. Nainys ir prašė įnešti kuopos vėliavą. Po vėliavos įnešimo ir mirusių narių pagerbimo, buvo sudarytas prezidiumas: St. Butrimas — pirm., Jurgis Malskis — vicepirm. ir J. Budrienė — narė. Sekretoriauti pakviestas Ed. Pranckus.

Perskaičius ir priėmus tai dienai pateiktą darbotvarkę, sekė valdybos narių pranešimai.

Kuopos pirm. Br. Nainys pranešė, kad paskutinių

dviejų metų laikotarpyje, už pasidarbavimą buvo apdovanoti šaulių žvaigždės ordinu Ig. Muliolis, Elena Šarkauskienė ir D. Vaičiūnas, šaulių medaliais A. Glodenis ir Marta Tijūnelienė, dalyvavo kitų šaulių kuopų suruoštose šaulių šventėse, gražiai bendradarbiavo su Lietuvos Karių Veteranų S-gos "Ramovė" Clevelando skyriumi ir išdalino aukų spaudai, radijo valandėlei, Lietuvos pasiuntiny-

bės Washingtonė rūmų remontui ir kitiems lietuviškiems reikalams virš trijų tūkstančių dol. Po visų pranešimų ir diskusijų, sekė kuopos pirmininko ir valdybos rinkimai.

Kuopos pirmininko pareigoms buvo pasiūlyta sekančios kandidatai: Br. Nainys, K. Žiedonis, St. Butrimas, Jurgis Malskis ir Alb. Karsokas. Br. Nainiui, St. Butrimui, Jurgiui Malskiui ir Alb. Karsokui savo kandi-

datūrą atsiėmus, kuopos pirmininku išrinktas K. Žiedonis, o į valdybą: St. Butrimas, Ed. Pranckus, Elena Šarkauskienė, Marta Tijūnelienė, J. Juodišius, Alb. Karsokas, Ant. Glodenis, St. Mačys ir J. Mekiša. Kandidatais Alg. Garliauskas, Lilė Čeplikienė ir G. Žemaitis. Revizijos komisija liko ta pati: Pr. Mainelis, Ig. Muliolis ir J. Šarkauskas.

Susirinkimui pristačius į

kuopos garbės šaulius pakeltas buvęs ilgametis kuopos pirmininkas Br. Nainys.

Susirinkimo metu tarp narių, buvo pravesta rinkliava paremti neseniai iš ok. Lietuvos su šeima pasitraukusiam prof. dr. Antanui Pranckevičiui.

Susirinkimas baigtas buvusio kuopos pirm. Br. Nainio ir naujai išrinkto pirmininko K. Žiedonio pasakytom kalbom ir kavute.

E. Pranckus

**CLEVELANDO
PARENGIMAI**

• BALANDŽIO 9 D. Šv. Kazimiero Lituanistinės mokyklos Pavasario šventė Dievo Motinos parapijos salėje.

• BALANDŽIO 10 D. 4 v. p. p. Dr. Danguolės Tamulionytės knygos pristatymas Lietuvių namuose. Rengia Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla.

• BALANDŽIO 10 D., 12 val. šv. Jurgio parapijos salėje šv. Jurgio šventė ir metiniai padėkos pietūs (Velykų stalas). Rengia parapijos taryba.

• Balandžio 16 D. atvažiuoja "Antras Kaimas" iš Chicago. Ruošia LB Ohio Apygarda Dievo Motinos parapijos salėje.

• BALANDŽIO 17 D. Prof. Augustino Voldemaro 100 metų sukakties minėjimas 4 v. p. p. Lietuvių Namuose.

• BALANDŽIO 23 D. Draminės literatūros vakaras. Ruošia Vaidilos teatras.

• BALANDŽIO 24 D. 12 val. LB Clevelande ruošia prof. dr. Pranckevičiaus paskaitą Dievo Motinos parapijos salėje.

• BALANDŽIO 30 D. ir GEGUŽĖS 1 DIENOMIS Clevelando Ateitininkų metinė šventė, koncertas ir šokiai šeštadienį ir iškilmingas posėdis sekmadienį Dievo Motinos parapijos salėje.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 11094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitempia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

**COLD HEADING
OPERATORS & SET UP
BOLTMAKERS
HEADER DIE MAKERS
PLASTIC WORKERS**

WHEN WAS THE LAST TIME YOU WORKED FOR GOOD WAGES? QUALIFIED FOR GOOD BENEFITS? OUR SALES DEMAND IS HIGH. WE NEED YOUR SKILLS WORK IN ILLINOIS.

WRITE OR CALL
SELECTABILITY INC.
P. O. BOX 4087
ROCKFORD, ILLINOIS 61110
815-964-0078 (13-15)

**NAMŲ REMONTAVIMO AR DEKORAVIMO
REIKALAIŠ GERĄ IR SĄŽININGĄ
PATARNAVIMĄ GAUSITE KREIPDAMIESI Į
ANICETĄ STRIMAITĮ**

DAŽAU NAMUS, LIPINU POPIERIUS. ATLIEKU STALIAUS DARBUS. SUVEDU VANDENS VAMZDŽIUS. IDEDU ĮVAIRIAS PLYTELES IR ATLIEKU EILĘ KITŲ DARBŲ.

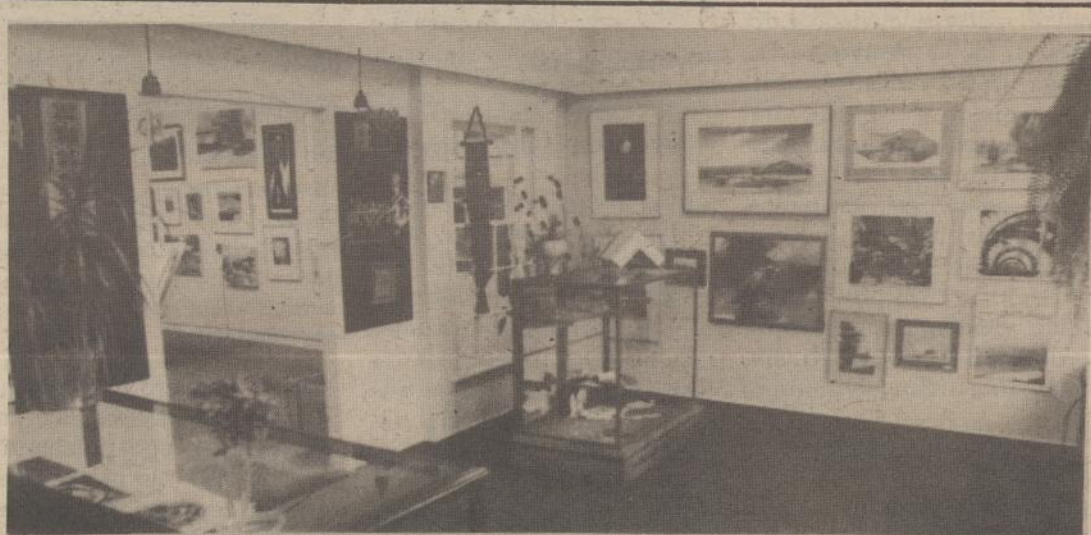
Prašome skambinti telef.: 442-2487

NOTARY PUBLIC**JUOZAS MIKONIS — Realtor**
savininkas**EAST SHORE REALTY**

866 East 185 Street, Cleveland, Ohio
Telef. office 481-6900, res. 531-2190

Turime namų Cuyahoga, Lake ir Geauga apskrityse, ypač apie naują parapiją. Taip pat ir naujoji lietuvių kolonijoje, SUNNY HILLS, Floridoje, 955 mylios nuo Clevelando.

Norintieji pirkti ar parduoti prašom kreiptis į mano įstaigą.

AMBER STUDIOS, Inc.

Tel. (216) 531-3500

505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio
Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

Antras Kaimas

CLEVELANDE, BALANDŽIO 16, ŠEŠTADIENĮ, 7:30 V. V. DIEVO MOTINOS PARAPIJOS AUDITORIJOJE, 18022 NEFF RD.

Juokingi esame ne mes: juokingas yra gyvenimas, o taipgi mes neglostome, o jeigu glostome, tai tik prieš plauką! Šiandien Clevelande — gyvas reportažas.

Kviečiame atvykti ir pasiklausyti naujos satyros ir humoro programos.

Bilietai gaunami: sekmadienį parapijos kavinėje po 10 val. pamaldų arba skambinti: S. But-

rimas — 481-2130, V. Brizgys — 261-4077, ir prie įėjimo.

Po programos vaidintojams rengiama vakarienė. Norintieji kartu pabuvoti, prašom iš anksto užsisakyti vietas pas bilietų platintojus.

Prieš ir po spektaklio veiks taurių gėrimų šaltinis.

Rengėjai: LB OHIO APYGARDOS VALDYBA

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

• Dr. Antanas Pranckevičius, neseniai atvykęs iš Lietuvos, LB Ohio apygardos valdybos kviečiamas, balandžio 24 d. 12 val. Dievo Motinos parapijos salėje padarys pranešimą apie dabartinę padėtį ok. Lietuvoje ir disidentinę veiklą. Visi kviečiami atsilankyti.

LIETUVIŲ TEISĖMS GINTI INFORMACINIS SUSIRINKIMAS

ALTo, JAV Liet. Bendruomenės ir VLIKo pritarmu susiorganizavęs lietuvių teisėms ginti komitetas kviečia 1983 m. balandžio mėn. 17 d., sekmadienį, 12 val. Dievo Motinos parapijos auditorijoje informacinį susirinkimą.

Adv. P. Žumbakis, dr. A. Damušis ir Rasa Razgaitienė painformuos apie lietuvių tardymus Amerikoje, vykdomus naudojantis sovietinės "teisės" ir KGB daviniais.

Visi Clevelando ir apylinkių lietuviai yra kviečiami susirinkime dalyvauti ir prisidėti prie pastangų atsispyrimui komunistinei propagandai siekiančiai pabėgėlius nuo komunizmo apkaltinti kolaboravimu su naciais.

Lietuvių Teisėms
Ginti Komitetas

PADEKA

Pasibaigus trijų metų kadencijai, š.m. kovo 28 d. sueigoje, Neringos Tn. tuntininkės pareigas perdavė fil. DANGUOLĖI VODOPALIENEI, kuri su pilnu entuziazmu jau yra įsitraukusi į darbą Tunte.

Sirdingai dėkoju tėveliams ir gausiai Clevelando visuo-

menei, taip šiltai reagavusius į mūsų pastangas ir darbą. Be Jūsų paramos - nebūtų buvę galimas nuotaikingas dienos darbas, sėkmingos Kaziuko Mugės, rudens baliai ir kiti kultūriniai renginiai. Skautiškas ačiū Jums! Tikiu, kad visada būsite su mumis.

vs tn Stefa Gedgaudienė
Buvusi tuntininkė

NERINGOS TN. skaučių sueigos vyksta kiekvieną pirmadienį 7-9 v.v., DMNP parapijos svetainėje. Tėvai, norintieji mergaites išrašyti į skautes, tai gali padaryti sueigų metu, arba skambinti Tuntininkei 449-1216.

• Sol. Bernardas Prapuolenis atliks meninę progra-

mą dr. Danguolės Tamulionytės knygos "Lietuviais norime ir būti" sutikime, Lietuvių Namuose balandžio 10 d., sekmadienį, 4 val. p. p.

• Šv. Jurgio lietuvių parapijos Clevelande metinė šventė ir šiomet bus švenčiama Atvelykyje balandžio 10 d. po 10:30 val. mišių parapijos salėje. Šventės tikslas yra keleriopas. Viena, tos dienos mišiose specialiai prašysime savo dangiškojo globėjo pagalbos ir užtarimo savo tėvynei, parapijai, savo artimiesiems ir sau. Antra, pietumis ir padėkos žodžiu bandoma

padėkoti gausiems savanoriams — talkininkams — rėmėjams, kurie metų būvyje pasiaukodami tarnauja parapijos ir brolių naudai. Trečia, tai gera proga prie ištaigingo Velykų stalo visai parapinei šeimynai jaukiai pabendrauti besidžiaugiant Kristaus prisikėlimu ir bebundančiu pavasariu.

Kadangi vietos ir laikas yra ribotas, norintieji dalyvauti šventės pietuose turėtų nelaukti su bilietų įsigijimu. Bilietas asmeniui \$5.00. Prašoma skambinti į kleboniją — tel. 431-5794 arba parapijos tarybos nariui Rimui Minkūnui, telef. 524-3657.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONUI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 461-3500.

EARN 16% INTEREST

P. O. BOX 31417
Independence, Ohio 44131
(12-15)

HOUSE FOR SALE

House for sale by owner, brick colonial on South Lake Shore. Call: 486-2378.
(12-15)

MATAS & TURNER REALTY

501 E. 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — G.R.I. — BROKER

DALIA KASULAITIS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

Pirmieji pavasario žiedai

Šv. Kazimiero Lit. mokyklos vakaras

šeštadienį, balandžio 9 d. 7 val. vak.
Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

Programoje: dailusis žodis, šokiai,
daina ir muzika.

Pramoginiams šokiams gros
R. Strimačio orkestras.

Bilietai — 4 ir 3 dol.

DR. DANGUOLĖS TAMULIONYTĖS knygos

"Lietuviais norime būti"
sutikimas.

Sekmadienį, balandžio 10 d. 4 val. p. p.
Lietuvių Namuose.

Meninę programą atliks
sol. BERNARDAS PRAPUOLENIS.

Rengia Šv. Kazimiero lit. mokykla
ir Tėvų Komitetas

DIRVA

LIET. BENDRUOMENĖS IR ALTO PASITARIMAI

Chicagoje kovo 20 d. JAV Liet. Bendr. Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas dr. Algirdas Budreckis turėjo pasitarimą su Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkais: dr. Leonu Kriaučeliūnu ir Teodoru Blinstrubu. Tartasi tų abiejų organizacijų darbų deri-

nimo, aukų rinkimo ir kitais klausimais. Šie visi reikalai iššaukė tolimesnio pasitarimo būtinumą.

• Lietuvos Pasiuntinybės Rūmų Restauravimo Komiteto vajeaus komisija šaukia organizacijų atstovų konferenciją Pasiuntinybės Rūmų remonto užbaigimo reikalais 1983 m. balandžio 10

A. A.

ANTANUI PETRAUSKUI

mirus, jo žmoną ADA, sūnų VIKTORĄ ir gimines, giliai užjaučiame ir drauge liūdime

St. ir B. Matulevičiai
Kazys Urbšaitis
Kostas Gasparaitis
Jonas P. Vaičaitis
Ona šiaudikienė
Vincas Ruseckas ir šeima

Mylimam vyrui ir tėvui

ANTANUI PETRAUSKUI

mirus, žmoną ADA, sūnų VIKTORĄ ir jo šeimą ir artimuosius užjaučiame ir liūdime

Stasė ir Stasys
š i m o l i ū n a i
su šeima

Šauliui

A. A.

STASIUI GRUŠUI

mirus, velionio žmoną šaulę EMILIJĄ ir gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Dr. Kazimieras ir Ona
P a u l i e n i a i

Iš mūsų tarpo pašauktas

KUNIGAS STASYS YLA,

Stutthof kalnys, jaunimo auklėtojas, autorius, lietuvių išeivijoje paliko skaudų tarpą, dėl kurio guodžiamės visuomenei ir reiškiamo užuojautą artimiesiems.

Šv. Kazimiero sukačių
komitetas

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITO KOOPERATYVAS

KASOS VALANDOS:

Marquette Parke:

2422 W. Marquette Rd.
Chicago, Ill. 60629
Telef. 737-2110

Treč. 12:00—6:00
Šešt. 10:00—12:00

CICERO:

1445 So. 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Telef. 656-2201

Ketv. 3:00—6:00
Šešt. 10:00—12:00

Burr Ridge (prie Lemonto):

475 Frontage Road
Burr Ridge, Ill. 60521
Telef. 887-0757

Ketv. 1:00—6:00

MOKA:

Aukščiausias pulkėnas tau-
pomųjų sąskaitų — 8%, Ban-
kai ir Savings & Loans moka
5% iki 5½%.

SKOLINA:

Tik savo nariams, žymiai ge-
resniam sąlygom negu bankai
ir kitos finansinės institucijos.

**KIEKVIENA SĄSKAITA
APDRAUSTA IKI \$100,000.

d. (sekmadienį), 3 val. po
pietų ALTO būstinėje, 2606
West 63rd Street, Chicago,
Illinois.

Numatyti Rūmų restau-
ravimo darbai jau baigiami.
Šių darbų išlaidos siekia
\$120,000.

Visuomenės tautinio su-
sipratimo dėka, šiam reika-
lui jau gauta aukų \$102,000.
tokiu būdu dar trūksta
\$18,000, kurie turi būti su-
telkti iki 1983 m. gegužės
1 d.

Visos organizacijos pra-
šomos atsiųsti po vieną at-
stovą šio svarbaus reikalo
išsprendimui.

Kiekvieno lietuvių tauti-
nė pareiga — prisidėti prie
Amerikos sostinėje esančios
Nepriklausomos Lietuvos
nuosavybės tinkamo išlai-
kymo. Visa visuomenė pra-
šoma aukas siųsti tiesiai
į Pasiuntinybę: LITHUA-
NIAN LEGATION, 2622
Sixteenth Street, NW,
Washington, D. C. 20009.

Lietuvos Pasiuntinybės
Rūmų Restauravimo Kom-
iteto vajeaus komisija: pirm.
Jonas Talandis, vicepirm.
G. J. Lazauskas, vicepirm.
dr. Jonas Valaitis, sekr.
Juozas Ivanauskas, Kazi-
miera Leonaitienė.

LIETUVOS MIESTŲ HERBAI

Meniška dail. T. Valiaus
sukurti Lietuvos miestų
herbai. Didinga 14-kos her-
bų serija. Kiekvienas kaip
atskiras paveikslas. Visa
serija tikrai 3 doleriai.

Užsakant pažymėkite kiek
serijų norite gauti. S. Ber-
natavičius, 1513 So. 48th
Court, Cicero, Ill. 60650,
U. S. A.

DIRVOS RĖMEJAI

Atnaujindami prenume-
ratą ir kitomis progomis
Dirvai paremti aukojo:

V. Banevičius, Phila. 3.00
L. Czaplicki, Willowick .. 8.00
A. Jonynienė, Detroit 8.00
S. Kuzmickas, Chicago .. 6.00
K. Tautkus, Melrose Park 3.00
J. Kalnietis, Catonsville 3.00
V. Akelaitis, Cleveland .. 8.00
V. Beleckas, Sunny Hills 3.00
A. Kiršonis,
Rancho Palos 8.00
I. Kučiauskas, Baltimore 3.00
E. Gibisas, Chicago 3.00
P. Mitalas, Jacksonville 3.00

A. Balsys, New York 5.00
Br. Balčiūnas, Bolivar .. 6.00
Vl. Vilčinas, Racine 3.00
V. Degutis, Cleveland 3.00
J. Pipiras, Worcester 8.00
A. Idzelis, Cleveland 3.00
G. Stapulionis, Surfside 8.00
A. Zapačackas,
Royal Oak 3.00
A. Matioška, Dorchester 3.00
K. Marcinkevičius, Cleve. 8.00
J. Okunis, Flushing 10.00
A. Pečiulis, Santa Monica 8.00
G. Kazlauskas,
Los Angeles 13.00
J. Grebliauskas,
St. Petersburg 3.00
P. Pukys, Radford 8.00
R. Nelsas, Fullerton 3.00
K. Butkus, Jamaica 5.00
L. Kalinauskas, Toronto 3.00
Kun. A. Babonas, Detroit 5.00
D. Venclauskaitė, Walcott 5.00
A. F. Ignaičiai,
Woodhaven 25.00
M. Šalinskienė,
Woodhaven 25.00
A. Kenstavičius, Hope .. 1.00
J. Sirusas, Flemington .. 20.00
J. Prejbys, Detroit 3.00
J. Nesavas, Detroit 5.00
A. Rugys, Paterson 3.00
Br. Blinstrubas, Chicago 3.00
L. Keženis, Willowick .. 5.00
J. Ališauskas, Cicero 3.00
F. Ekman, Scottsdale .. 1.00
Omahos Lietuvių
Moterų klubas 15.00

LKVS Ramovė
Hartfordo skyrius 15.00
Alg. Vaitiekaitis, Detroit 5.00
J. Šulaitis,
La Grange Park 8.00
P. Janulaitis,
Rancho Palos Verdes .. 3.00
A. Dargis, Rochester 3.00
LB Philadelphijos
apyl. valdyba 25.00
A. Liutkus, Euclid 10.00
N. Linkus, Miami Beach 5.00
A. Krulikienė,
St. Petersburg 3.00
Pr. Kaspariūnas,
St. Petersburg 10.00
P. Balčiūnas, Delran 3.00
A. Bražėnas, Royal Oak 3.00
A. Barčas, Elmhurst 8.00
F. Bočiūnas, Sunny Hills 3.00
G. Karosas, Boston 6.00
T. Kavaliauskas, Surfside 1.00
P. Matiukas, Rochester .. 8.00
J. Lozoraitis, Euclid 3.00
B. Siliūnas, Chicago 8.00
S. Vilinskas, Windsor 8.00
P. Račkauskas, Dorchester 3.00
H. Butkus, Mission Viejo 3.00
S. Gruzdis, New York .. 3.00

Visiems aukotojams nuo-
širdžiai dėkojame.

NEPAMIRSKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.
Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarcome
kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius. dedame po
stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat
atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

